

Temaatiline ülevaade

Ühenduse disainilahendused

Disainilahendus on intellektuaalomandi õigus, millega kaitstakse toote välimust.

Määrusega nr 6/2002¹ ühenduse disainilahendust ette nähes loodi Euroopa Liidu oma disainilahenduste kaitse süsteem.

Ühenduse disainilahendus on ühtne õigus, millel on ühetaoline mõju kogu Euroopa Liidus. Seega annab ühenduse disainilahendus selle omanikule liidu territooriumil ainuõiguse disainilahendust kasutada ning takistada kolmandat isikut seda loata kasutamast. Kaitse kestus on viis aastat ja seda võib pikendada kuni 25 aastani.

Ühenduse disainilahendusi registreerib Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO), kes on samuti pädev lahendama ühenduse registreeritud disainilahenduste kehtetuks tunnistamise taotlusi. EUIPO otsuste peale saab esitada kaebuse EUIPO apellatsioonikodadele. Apellatsioonikodade otsuste tühistamise nõudes esitatud hagisid lahendab Euroopa Liidu Üldkohus. Üldkohtu otsuseid saab edasi kaevata Euroopa Kohtusse, kus lahendatakse kõigepealt apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise taotlus. Lisaks saab ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist taotleda riigisisesel tasandil ühenduse disainilahenduste kohtult sellise vastuhagiga, mis on esitatud rikkumise suhtes algatatud menetluses.

Peale selle on määruses nr 6/2002 ette nähtud ka ühenduse registreerimata disainilahenduste kaitse. Neid disainilahendusi kaitstakse kolme aasta jooksul alates nende avalikustamisest Euroopa Liidus.

Käesolev temaatiline ülevaade annab üldpildi ühenduse disainilahendusi käsitlevast kohtupraktikast.

¹ Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142).

Sisukord²

I. KAITSEKÕLBLIKKUS JA KEHTETUSE ALUSED.....	3
1. Disainilahenduse määratlus	3
a) Disainilahenduse kujutise nõue.....	3
b) Nähtavuse tingimus.....	4
c) Mõiste „toode“ ja kirjelduse ulatus	5
2. Uudsus	6
3. Eristatavus	7
a) Hindamiskriteeriumid	7
b) Vastava toote tööstusharu	9
c) Vastava ala asjatundjast kasutaja	11
d) Autori vabadusaste.....	13
e) Üldmulje	16
4. Avalikustamine	17
a) Hindamiskriteeriumid	17
b) Avaldamise eeldus	19
c) Avalikustamise tõendamine	20
d) Ajapikendus	23
5. Mitmeosalise toote koostisosaks olev disainilahendus.....	23
a) Kaitsekõlblikkus	23
b) Mitmeosalise toote parandamine.....	25
6. Tehnilisest otstarbest tingitud disainilahendused ja ühenduskohtade disainilahendused	27
7. Vastuolu varasema disainilahendusega.....	30
8. Eristava tähise kasutamine hilisemas disainilahenduses	32
9. Autoriõigusega kaitstud teose loata kasutamine	33
II. ÜHENDUSE DISAINILAHENDUSEST TULENEVAD ÕIGUSED.....	35
1. Disainilahendusest tulenevate õiguste omanik.....	35
2. Disainilahendusest tuleneva õiguse mõju	36
III. MENETLUS JA KOHTUVAIDLUSED	39
1. Registreerimistaotlus ja -menetlus – Läbivaatamisel aluseks võetav kuupäev	39
2. Kehtetuks tunnistamise taotlus ja menetlus	39
a) Kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavus.....	39
b) Kehtetuks tunnistamise taotluse objekt	40
c) Kehtetuks tunnistamise taotluse läbivaatamise ulatus.....	41
d) Tõendid, mis on esitatud hilinenult	42
e) Säilitamine muudetud kujul	43
3. Liidu kohtusse esitatav hagi – Kohtuliku kontrolli ulatus.....	44

² Käesolev sisukord järgib peamiselt kohtupraktika registri ühenduse disainilahenduste osa ülesehitust.

I. Kaitsekõlblikkus ja kehtetuse alused

1. Disainilahenduse määratlus

a) Disainilahenduse kujutise nõue

- [5. juuli 2018. aasta kohtuotsus Mast-Jägermeister vs. EUIPO \(C-217/17 P, EU:C:2018:534\)](#)³

Mast-Jägermeister SE esitas kahe ühenduse disainilahenduse registreerimise taotlused. Kaitset taotleti „joogitopsidele“, kuid taotlusele lisatud kujutisel olid esitatud joogitops ja pudel.

EUIPO leidis, et nimetatud taotluste esitamise kuupäeva ei saa määrata, kuna nende disainilahenduste kujutised ei võimalda kindlaks teha, kas kaitset taotletakse joogitopsile, pudelile või nende kombinatsioonile. Üldkohus jättis selle otsuse peale esitatud hagi rahuldamata.

Euroopa Kohus jättis apellatsioonkaebuse rahuldamata ja otsustas, et registreerimistaotluses sisalduv disainilahenduse kujutis peab võimaldama selgesti identifitseerida eseme, millele kaitset taotletakse.

Kõigepealt tuleneb see järeldus määruse nr 6/2002 artikli 36 lõike 1 punkti c sõnastusest, milles on ette nähtud, et disainilahenduse registreerimise taotlus peab sisaldama „disainilahenduse reprodutseerimiskõlblikku kujutist“. Kujutise mõiste kui sellise mõtte on, et disainilahendus peab olema selgesti identifitseeritav. Lisaks, kuigi määruse nr 2245/2002 artikli 4 lõike 1 punkt e ei lisa määruse nr 6/2002 artikli 36 lõike 1 punktis c ette nähtud nõudele sisulisi nõudeid, täpsustab see säte muu hulgas, et kujutise kvaliteet peab olema selline, et kõik üksikasjad, mille kaitset taotletakse, oleksid selgesti eristatavad.

Peale selle kinnitab niisugust grammatilist tõlgendust määruse nr 6/2002 artikli 36 lõike 1 punkti c teleoloogiline tõlgendus, mille eesmärk on aidata kaasa disainilahenduste registreerimise süsteemi nõuetekohasele toimimisele. Seega on graafilise kujutise nõude üks funktsioonidest disainilahenduse enda määratlemine, et määrata kindlaks selle omanikule registreeritud disainilahendusega antud kaitse täpne objekt.

Sellega seoses märkis Euroopa Kohus, et disainilahenduse avalikku registrisse kandmise eesmärk on teha see kättesaadavaks pädevatele ametiasutustele ja avalikkusele, eelkõige ettevõtjatele. Ühelt poolt peavad pädevad ametiasutused piisavalt selgesti ja täpselt teadma, millistest koostisosadest disainilahendus koosneb, et nad saaksid täita oma kohustusi, mis on seotud registreerimistaotluste eelkontrolliga ning õige ja täpse disainilahenduste registri avaldamise ja pidamisega. Teiselt poolt peab ettevõtjatel olema võimalik selgesti ja täpselt veenduda, milliseid registreeringuid on tehtud ja milliseid registreerimistaotlusi on esitanud nende olemasolevad või võimalikud konkurendid, saades niimoodi asjakohast informatsiooni kolmandate isikute õiguste kohta. Selle nõude eesmärk on kolmandatele isikutele õiguskindluse tagamine.

³ Vt ka 9. veebruari 2017. aasta kohtuotsus [Mast-Jägermeister vs. EUIPO \(joogitopsid\)](#) (T-16/16, EU:T:2017:68).

Lisaks õigustab asjaolu, et esitamiskuupäev võimaldab saada prioriteediõiguse, iseenesest nõuet, et taotletava disainilahenduse kujutis ei oleks ebatäpne. Nimelt tekitaks ebatäpne registreerimistaotlus ohu, et prioriteediõiguse alusel saab ülemäärase kaitse disainilahendus, mille kaitse objekt ei ole selgesti identifitseeritud.

Viimaseks märkis Euroopa Kohus kontekstipõhise analüüsi kohta, et määruse nr 2245/2002 artikli 12 lõikes 2 on sätestatud, et registreerimistaotluse parandamine ei või muuta asjaomase disainilahenduse kujutist. See aga eeldab tingimata, et enne, kui registreerimistaotlusele saab määrata esitamiskuupäeva, peab selles olema esitatud kujutis, mis võimaldab identifitseerida eseme, millele kaitset taotletakse.

Seega peab asjaomase disainilahenduse kujutis, mille registreerimist taotletakse, võimaldama selle disainilahenduse selgesti identifitseerida. Määruse nr 6/2002 artikli 46 lõikest 2 nähtub aga, et taotlust, mille puudused on seotud selle määruse artikli 36 lõikes 1 ette nähtud tingimustega, – juhul kui neid puudusi ei ole ettenähtud tähtaja jooksul kõrvaldatud –, ei käsitata ühenduse disainilahenduse taotlusena ja seetõttu ei määrata sellele esitamiskuupäeva.

b) Nähtavuse tingimus

- [21. septembri 2017. aasta kohtuotsus Easy Sanitary Solutions ja EUIPO vs. Group Nivelles \(C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)⁴

Easy Sanitary Solutions BV-le kuulus ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on duši äravoolurenn. I-Drain, kelle õigusjärglane oli Group Nivelles NV, esitas EUIPO-le vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse, tuginedes eelkõige uudsuse puudumisele. EUIPO apellatsioonikoda leidis, et vaidlusalune disainilahendus on uudne. Üldkohus tühistas selle otsuse.

Euroopa Kohus jättis Easy Sanitary Solutionsi ja EUIPO esitatud apellatsioonkaebused rahuldamata. Ta otsustas, et disainilahenduse teatava omaduse nähtavus on selle kaitse oluline tingimus.

Euroopa Kohus rõhutas, et kui kehtetuks tunnistamise taotleja tugineb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktis b ette nähtud kehtetuse alusele, peab ta esitama tõendid selle kohta, et vaidlusalune disainilahendus ei vasta selle määruse artiklites 4–9 sätestatud tingimustele.

Pealegi tuleb disainilahenduse uudsuse hindamisel aluseks võtta üks või mitu konkreetset disainilahendust, mis on kõikide varem avalikkusele kättesaadavaks tehtud disainilahenduste hulgas eristatavad, konkreetsed ja tuvastatavad.

Olgu siinkohal meelde tuletatud, et määruse nr 6/2002 artikli 3 punkti a kohaselt on disainilahendus „toote või selle osa välimus, mis tuleneb eelkõige toote enese ja/või selle kaunistuste joonte, piirjoonte, värvide, kuju, struktuuri ja/või materjali omadustest“. Sellest järeldub, et kõnealuses määruses ette nähtud süsteemis on välimus disainilahenduse määrav element.

⁴ Vt ka rubriigid „I. 2. Uudsus“ ja „I. 4. a. Avalikustamine – Hindamiskriteeriumid“, samuti 13. mai 2015. aasta kohtuotsus [Group Nivelles vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

Seetõttu on asjaolu, et disainilahenduse omadus on nähtav, selle kaitse oluline tingimus. Nii on määruse nr 6/2002 põhjenduses 12 märgitud, et disainilahenduse kaitset ei tohiks laiendada neile koostisosadele, mis ei ole toote tavapärase kasutuse käigus nähtavad, ega selliste osade omadustele, mis ei ole pärast osa monteerimist nähtavad, ning seetõttu ei tohiks neid omadusi võtta arvesse selle hindamisel, kas disainilahenduse muud omadused vastavad kaitse saamise tingimustele.

Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et on oluline, et EUIPO talitustel oleks varasema disainilahenduse kujutis, mis peab võimaldama tajuda selle toote välimust, milles disainilahendus sisaldub, ning tuvastada täpselt ja kindlalt varasem disainilahendus, et hinnata vaidlusaluse disainilahenduse uudsust ja eristatavust.

Seega peab kehtetuks tunnistamise taotluse esitaja identifitseerima EUIPO-le täpselt ja konkreetselt selle disainilahenduse, mis väidetavalt on varasem, ning esitama vastava kujutise, et tõendada, et vaidlusaluse disainilahenduse registreering ei ole õiguspärane.

c) Mõiste „toode“ ja kirjelduse ulatus

- [13. juuni 2017. aasta kohtuotsus Ball Beverage Packaging Europe vs. EUIPO – Crown Hellas Can \(loogipurgid\) \(T-9/15, EU:T:2017:386\)](#)

Ball Beverage Packaging Europe Ltd-le kuulus määruse nr 6/2002 alusel EUIPOs registreeritud disainilahendus, mille kujutisel on joogipurgid. Tühistamisosakond lükkas tagasi Crown Hellas Can SA esitatud taotluse tunnistada vaidlusalune disainilahendus kehtetuks. Apellatsioonikoda siiski tühistas selle otsuse, tunnistades disainilahenduse kehtetuks põhjusel, et see ei ole eristatav, ilma et appellatsioonikoda oleks siiski teinud otsust uudsuse kohta.

Üldkohus jättis appellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ning esitas tarvilikud täpsustused ühenduse disainilahenduste registreerimise menetluse laadi, määruse nr 6/2002 artikli 3 punktis a sätestatud mõiste „toode“ ja osutatud määruse artikli 36 lõike 3 punkti a alusel registreerimistaotluses sisalduva vaidlusaluse disainilahenduse kirjelduse ulatuse kohta.

Kõigepealt märkis Üldkohus, et kuna vaidlusaluse disainilahenduse kaitse objekti määratlus kuulub selle disainilahenduse registreerimise sisulise kontrolli alla, ei saa registreerimismenetluse jooksul EUIPO võimalik seisukohavõtt selles küsimuses olla appellatsioonikojale siduv, arvestades et registreerimismenetluses on EUIPO läbiviidav kontroll peamiselt formaalne ja kiire.

Edasi lükkas Üldkohus tagasi väite, et appellatsioonikoda järeldas vääralt, et vaidlusalune disainilahendus, mille kujutisel on kolmes eri suuruses joogipurgid, ei ole toode määruse nr 6/2002 artikli 3 punkti a tähenduses. Selle kohta märkis Üldkohus, et disainilahenduse objekt saab olla vaid üksikobjekt, kuna selles artiklis on sõnaselgelt osutatud „toote“ välimusele. Ta täpsustas samuti, et esemete kogum võib eelnimetatud sätte tähenduses olla „toode“, kui need esemed on esteetiliselt võttes seostatud, omavad funktsionaalset sidet ning neid turustatakse tavaliselt ühe tooteühikuna. Seega sedastas Üldkohus selles asjas, et on ilmselge, et vaidlusaluses disainilahenduses kujutatud kolm joogipurki ei täida ühist funktsiooni selles

mõttes, et need ei täida ülesannet, mida ei saa täita nendest igaüks eraldi, nagu on tegemist lauanõude komplekti või malelaua ja -nuppude puhul.

Lõpuks märkis Üldkohus, et võimalik registreerimistaotluses sisalduv kirjeldus ei saa mõjutada sisulisi hinnanguid asjaomase disainilahenduse uudsuse või eristatavuse kohta. Üldkohtu hinnangul ei saa see kirjeldus mõjutada ka küsimust, mis on asjaomase disainilahenduse kaitse objekt, st küsimust, mis on vaieldamatult seotud hinnanguga uudsusele ja eristatavusele.

2. Uudsus

- [21. septembri 2017. aasta kohtuotsus Easy Sanitary Solutions ja EUIPO vs. Group Nivelles \(C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)⁵

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,⁶ märkis Euroopa Kohus apellatsioonkaebust läbi vaadates, et määruse nr 6/2002 artikli 5 lõike 1 punkt b ei sea disainilahenduse uudsust sõltuvusse toodetest, milles või millel kasutamiseks on see ette nähtud. Peale selle hõlmab vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 10 lõikele 1 ühenduse disainilahendusest tulenev kaitse „kõiki disainilahendusi“, mis ei jäta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugust üldmuljet.

Nagu nähtub nii määruse nr 6/2002 artikli 36 lõikest 6 kui ka artikli 19 lõikest 1, annab ühenduse registreeritud disainilahendus selle omanikule ainuõiguse kasutada asjaomast disainilahendust kõiksugustel toodetel, mitte üksnes toodetel, mis on märgitud registreerimistaotluses.

Seetõttu ei saa ühenduse disainilahendust pidada uudseks, kui identne disainilahendus on avalikkusele kättesaadavaks tehtud, isegi kui see varasem disainilahendus on ette nähtud teistsuguses tootes või teistsugusel tootel kasutamiseks. Asjaolu, et disainilahendusest tulenev kaitse ei piirdu üksnes toodetega, milles või millel kasutamiseks see on ette nähtud, tingib paratamatult selle, et ka disainilahenduse uudsuse hindamisel ei pea piirduma üksnes nende toodetega.

- [6. juuni 2013. aasta kohtuotsus Kastenholz vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Qwatchme \(Käekella numbrilaud\) \(T-68/11, EU:T:2013:298\)](#)⁷

Qwatchme A/S-ile kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse registreeritud disainilahendus, mis kujutab käekellade numbrilaudu. Apellatsioonikoda jättis tühistamisosakonna otsuse muutmata ja Erich Kastenholzi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse rahuldamata põhjendusega, et vaidlusalune disainilahendus erineb varasematest disainilahendustest oluliselt, kuna ketastel esineb erinevusi.

⁵ Vt ka rubriigid „I. 1. b. Disainilahenduse määratlus – Nähtavuse tingimus“ ja „I. 4. a. Avalikustamine – Hindamiskriteeriumid“, samuti 13. mai 2015. aasta kohtuotsus [Group Nivelles vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

⁶ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 1. b. Disainilahenduse määratlus – Nähtavuse tingimus“, lk 4.

⁷ Apellatsioonkaebus selle otsuse peale jäeti 17. juuli 2014. aasta kohtumäärusega [Kastenholz vs. Siseturu Ühtlustamise Amet](#) (C-435/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:2124) osaliselt läbi vaatamata ja osaliselt rahuldamata.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja otsustas, et vastandatud disainilahendused ei ole identsed, sest nende tunnused ei erine vaid ebaoluliste üksikasjade poolest.

Kõnealuses kohtuotsuses käsitleti eelkõige uudsuse ja eristatavuse nõudeid, millest ühenduse disainilahenduste kaitse sõltub. Üldkohus tõdes, et määruse nr 6/2002 artikli 5 lõike 2 kohaselt loetakse disainilahendused identseks, kui nende tunnused erinevad vaid ebaoluliste üksikasjade poolest, see tähendab selliste üksikasjade poolest, mida otsekohe ei märgata ja mis ei tingi seega isegi väikesi erinevusi nende disainilahenduste vahel.

Seevastu tuleb disainilahenduse uudsuse hindamiseks anda hinnang sellele, kas vastandatud disainilahendustel esineb erinevusi, mis ei ole ebaolulised, isegi kui need on väikesed. Seoses sellega otsustas Üldkohus, et määruse nr 6/2002 artikli 6 sõnastuses on mindud artiklis 5 sätestatust kaugemale. Nõnda ei pruugi vastandatud disainilahenduste vahelised viimati nimetatud artikli raames tuvastatud erinevused, eriti kui need on väikesed, olla piisavad, et jätta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugust üldmuljet sama määruse artikli 6 tähenduses. Sellisel juhul võidakse disainilahendus lugeda uudeks määruse nr 6/2002 artikli 5 tähenduses, kuid seda ei saa pidada eristatavaks selle määruse artikli 6 tähenduses.

Seevastu, kuivõrd viimati nimetatud artiklis sätestatud tingimus läheb määruse nr 6/2002 artiklis 5 sätestatud tingimusest kaugemale, saab vastava ala asjatundjast kasutajale jääv erisugune üldmulje selle määruse artikli 6 tähenduses põhineda üksnes vastandatud disainilahenduste objektiivsete erinevuste olemasolul. Seega peavad need erinevused olema piisavad selleks, et oleks täidetud määruse nr 6/2002 artiklis 5 sätestatud uudsuse tingimus.

3. Eristatavus

a) Hindamiskriteeriumid

- [19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Karen Millen Fashions \(C-345/13, EU:C:2014:2013\)](#)

Karen Millen Fashions Ltd disainis ja tõi lirimaal turule teatava triibulise särgi ning musta kootud topi. Dunnes Stores ja Dunnes Stores (Limerick) Ltd ostsid nende rõivaesemete eksemplariid, lasksid seejärel valmistada väljaspool lirimaad nende koopiad ning panid need oma lirimaa kauplustes müüki. Kuna Karen Millen Fashions väitis, et ta on nende rõivaste ühenduse registreerimata disainilahenduste omanik, esitas ta hagi, milles ta palus muu hulgas keelata Dunnesil nende disainilahenduste kasutamine ning mõista välja kahjuhüvitise. Kohtuasja menetlenud Supreme Court (lirimaa kõrgeim kohus) esitas Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused ühenduse disainilahenduse eristatavuse hindamise kohta.

Euroopa Kohus otsustas, et määruse nr 6/2002 artiklit 6 tuleb tõlgendada nii, et selleks, et disainilahendust saaks pidada eristatavaks, ei pea üldmulje, mis jääb disainilahendusest vastava ala asjatundjast kasutajale, erinema mitte üldmuljest, mis on sellisele kasutajale jäänud mitme varasema disainilahenduse üksikute elementide kombinatsioonist, vaid üldmuljest, mis on talle jäänud ühest või mitmest varasemast disainilahendusest eraldi võetuna.

Nimelt, viidates üldmuljele, mis jääb vastava ala asjatundjast kasutajale kõigist neist disainilahendustest jäänud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud, tuleb artiklit 6 tõlgendada nii, et disainilahenduse eristatavuse hindamisel tuleb aluseks võtta üks või mitu konkreetset disainilahendust, mis on kõikide varem avalikkusele kättesaadavaks tehtud disainilahenduste hulgas eristatavad, konkreetsed ja tuvastatavad.

- [21. novembri 2013. aasta kohtuotsus El Hogar Perfecto del Siglo XXI vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Wenf International Advisers \(Korgitser\) \(T-337/12, EU:T:2013:601\)](#)

El Hogar Perfecto del Siglo XXI, SL-ile kuulus ühenduse disainilahendus, mis kujutab korgitseri. Wenf International Advisers Ltd taotles nimetatud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist põhjusel, et sellel puudub eristatavus. Siseturu Ühtlustamise Amet (nüüd EUIPO) rahuldaski kehtetuks tunnistamise taotluse.

Üldkohus jättis hagi rahuldamata ja märkis, et disainilahenduse eristatavust hinnatakse määruse nr 6/2002 artikli 6 alusel vastava ala asjatundjast kasutajale vastandatud disainilahendustest jääva üldmulje võrdlemise teel, võttes arvesse autori vabadusastet. Seega ei ole kriteerium, mis puudutab varasema disainilahenduse kasutamise ebamugavust või keerukust, mis on väidetavalt vaidlusaluses disainilahenduses kõrvaldatud, nende kriteeriumide hulgas, mida võib disainilahenduse eristatavuse hindamisel arvesse võtta. Pealegi, nagu nähtub määruse nr 6/2002 artiklitest 1 ja 3, on disainilahendusi käsitleva õiguse eesmärk kaitsta toote välimust, mitte selle kasutamise- või toimimisviiside kontseptsiooni.

- [16. juuni 2021. aasta kohtuotsus Davide Groppi vs. EUIPO – Viabizzuno \(Laua lamp\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)^{8 9}](#)

Davide Groppi Srl esitas 16. juulil 2014 EUIPO-le taotluse registreerida ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on laualamp. Pärast disainilahenduse registreerimist esitas Viabizzuno Srl kehtetuks tunnistamise taotluse, milles ta tugines määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktile b¹⁰ koostoimes sama määruse artikliga 6¹¹ ja mille aluseks oli 22. septembril 2011 registreeritud varasem disainilahendus. See varasem disainilahendus tunnistati kehtetuks 30. oktoobril 2018.

Tühistamisosakond tunnistas 22. novembril 2018 Davide Groppi disainilahenduse kehtetuks põhjusel, et see ei olnud määruse nr 6/2002 artikli 6 tähenduses eristatav. Apellatsioonikoda jättis nimetatud otsuse muutmata ja leidis, et asjaolu, et varasem disainilahendus on kehtetuks tunnistatud, ei oma tähtsust, kuna oluline on üksnes see, kas see oli avalikustatud.

⁸ Selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebus jäeti menetlusse võtmata (26. novembri 2021. aasta kohtumäärus [Davide Groppi vs. EUIPO](#), C-490/21 P, ei avaldata, EU:C:2021:968).

⁹ Vt ka rubriik „I. 3. b. Eristatavus – Vastava toote tööstusharu“.

¹⁰ Määruse nr 6/2002 (muudetud redaktsioonis) artikli 25 lõike 1 punktis b on sätestatud, et ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes juhul, kui disainilahendus ei vasta artiklite 4–9 tingimustele.

¹¹ Vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 6 „Eristatavus“ lõikele 1 loetakse disainilahendus eristatavaks, kui vastava ala asjatundjast kasutajale jääv üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud enne kuupäeva, mil esitati registreerimistaotlus, või kui nõutakse prioriteeti, siis enne prioriteedikuupäeva. Lisaks on sama artikli lõikes 2 täpsustatud, et eristatavuse hindamisel võetakse arvesse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus.

Üldkohus, kellele esitati tühistamishagi, jättis Davide Groppi hagi rahuldamata. Üldkohus tõdes esimest korda, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b alusel disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema disainilahenduse kehtetuks tunnistamisel haldusmenetluses ei ole tagajärgi. Lisaks täpsustas ta, millise tähtsusega on nende toodete laad, milles disainilahendust kasutatakse, kui analüüsitakse selsamal sättel põhinevat kehtetuks tunnistamise põhjust.

Üldkohus tõi välja, et asjaolu, et varasem disainilahendus on kehtetuks tunnistatud, ei oma tähtsust, juhul kui see disainilahendus oli avalikustatud. Nimelt on määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b eesmärk takistada selliste disainilahenduste registreerimist, mis ei vasta tingimustele, mis õigustavad nende kaitset, ja eelkõige tingimusele, mis puudutab nende „eristatavust“ nimetatud määruse artikli 6 tähenduses, mitte aga varasema disainilahenduse kaitset. Sellega seoses tuletas ta meelde, et nimetatud artiklis esitatud kehtetuks tunnistamise põhjused ei seostu varasema õiguse kaitsega, mis on antud ainult varasema õiguse omanikule ja mille kehtetuse tõttu muutuks ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise menetlus esemetuks, vaid põhimõtteliselt võib neile tugineda iga isik. Mis täpsemini puutub disainilahenduse eristatavuse hindamisse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b alusel koostoimes selle määruse artikliga 6, siis toonitas Üldkohus, et kõnealuse määruse põhjenduse 14 kohaselt peaks see seisnema selle kindlakstegemises, kas disainilahendust vaatlevale vastava ala asjatundjast kasutajale jääv üldmulje erineb selgesti muljest, mis jääb talle mis tahes olemasolevast disainilahendusest. Kohus täpsustas nimelt, et varasema disainilahenduse ainus ülesanne on tuua välja see, milliseid kunstilisi lahendusi on varem juba kasutatud, st milliseid vastava tootega seonduvaid varasemaid disainilahendusi on vaidlusaluse disainilahenduse registreerimise taotluse esitamise päeva seisuga avalikustatud. Seetõttu asus Üldkohus seisukohale, et oluline on üksnes asjaolu, et varasem disainilahendus on avalikustatud, mitte aga selle registreeringu kehtivusest tuleneva kaitse ulatus.

b) Vastava toote tööstusharu

- [22. juuni 2010. aasta kohtuotsus Shenzhen Taiden vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Bosch Security Systems \(Sideseadmed\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹²

Shenzhen Taiden Industrial Co Ltd-le kuulus Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) määruse nr 6/2002 alusel registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on sideseade. Tühistamisosakond lükkas Bosch Security Systems BV esitatud vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi. Nimetatud otsuse tühistas siiski apellatsioonikoda, kes leidis, et vaidlusalusel disainilahendusel puudub eristatavus, sest asjaomase disainilahenduse ja varasema rahvusvahelise disainilahenduse erinevused ei ole selleks piisavalt märgatavad, et vastava ala asjatundjast kasutaja tajuks üldmulje osas erinevust.

Üldkohus jättis rahuldamata talle apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi ja märkis, et nagu nähtub määruse nr 6/2002 põhjendusest 14, tuleb disainilahenduse eristatavuse

¹² Vt ka rubriik „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“.

kindlakstegemisel arvesse võtta selle toote laadi, millele disainilahendust kohaldatakse või milles see sisaldub, ning eelkõige tööstusharu, kuhu see kuulub.

- [16. juuni 2021. aasta kohtuotsus Davide Groppi vs. EUIPO – Viabizzuno \(Laua lamp\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)](#)¹³

Selles otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool¹⁴, tuletas Üldkohus pärast seda, kui ta oli tuvastanud, et vaidlusaluse disainilahenduse registreering hõlmab valgusteid üldiselt, meelde, et kuigi vastavate toodete tööstusharu kindlaksmääramine on asjakohane kaalutlus vastava ala asjatundjast kasutaja ja tema tähelepanelikkuse astme ning autoril disainilahenduse väljatöötamisel olnud vabadusastme kindlaksmääramisel ja vajaduse korral vastava ala asjatundjast kasutajale jääva üldmulje võrdlemisel, ei tähenda see siiski, et asjaomaste disainilahendustega hõlmatud tooted on sarnased või kuuluvad samasse tööstusharusse. Sellega seoses märkis ta, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt b ei sisalda toodete sarnasuse tingimust ning disainilahenduse kaitse sõltuvusse seadmine toote laadist tooks kaasa selle kaitse piirdumise ainult nende disainilahendustega, mis kuuluvad konkreetseesse tööstusharusse.

- [10. novembri 2021. aasta kohtuotsus Eternit vs. EUIPO – Eternit Österreich \(Ehituspaneel\) \(T-193/20, EU:T:2021:782\)](#)

EUIPO-le esitatud taotluse alusel registreeriti Eterniti (Belgia) disainilahendus, mille kujutisel on ehituspaneel. Eternit Österreich GmbH esitas selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse eelkõige põhjusel, et disainilahendus ei ole eristatav¹⁵ varasemast disainilahendusest, milleks on müratõkke sein. EUIPO tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks, leides, et see ei ole eristatav, kuna vastava ala asjatundjast kasutaja silmis on sellest jääv üldmulje varasemast disainilahendusest jääva üldmulje sarnane.

Üldkohus jättis Eterniti hagi EUIPO otsuse peale rahuldamata. Nimetatud kohtuasjas selgitas Üldkohus esiteks, millise vastandatud disainilahenduse suhtes tuleb kindlaks määrata asjaomane tööstusharu, vastava ala asjatundjast kasutaja ja autori vabadusaste. Teiseks täpsustas ta asjaolu, kas tegelikult turustatavad tooted, milles vastandatud disainilahendused sisalduvad või mille puhul neid on kasutatud, on vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse hindamisel asjakohased.

Esimesena märkis Üldkohus, et vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse hindamine toimub sisuliselt neljast etapist koosneva analüüsi käigus. Sellega seoses täpsustas ta, et analüüsi kolm esimest etappi, nimelt asjaomase tööstusharu, vastava ala asjatundjast kasutaja ja autori vabadusastme kindlaksmääramine, peavad toimuma üksnes vaidlusaluse disainilahenduse suhtes. Kuna varasem disainilahendus võib kuuluda täiesti erisugusesse tööstusharusse, millega on seotud muu ala asjatundja ja autori vabadusaste, siis ei oma see analüüsi kolmes esimeses

¹³ Vt ka rubriik „I. 3. a. Eristatavus – Hindamiskriteeriumid“.

¹⁴ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. a. Eristatavus – Hindamiskriteeriumid“, lk 7.

¹⁵ Määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti b tähenduses koostoimes selle määruse artikliga 6 võib ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistada, kui see ei ole eristatav, nii et vastava ala asjatundjast kasutaja üldmulje sellest ei erine nende disainilahenduste üldmuljest, mis on juba avalikkusele kättesaadavaks tehtud.

etapis tähtsust. Neljas etapp, mis seisneb vastandatud disainilahendustest jääva üldmulje võrdlemises, eeldab seevastu nii vaidlusaluse kui ka varasema disainilahenduse arvessevõtmist.

Teisena märkis Üldkohus, et eristatavuse hindamisel võib teatavatel tingimustel arvesse võtta tegelikult turustatavaid tooteid, milles vastandatud disainilahendused sisalduvad või mille puhul neid on kasutatud. Ta täpsustas, et tegelikult turustatavad tooted või nende kasutusviis on asjakohased, kui asjaomase disainilahenduse graafiline või fotograafiline kujutis üksi ei võimalda kindlaks teha, millised selle koostisosad on nähtavad või kuidas disainilahendust visuaalselt tajutakse. Tegelikult turustatavaid tooteid võib disainilahenduste visuaalsete aspektide kindlaksmääramisel arvesse võtta üksnes näitlikustamiseks. Seega ei saa tegelikult turustatavat toodet arvesse võtta, kui disainilahendus, mida see toode sisaldab või mida on selle toote puhul kasutatud, erineb registreeritud disainilahendusest või kui sellel on omadused, mis ei nähtu selgesti selle disainilahenduse graafilisest kujutisest.

c) Vastava ala asjatundjast kasutaja

- [20. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic \(C-281/10 P, EU:C:2011:679\)](#)¹⁶

PepsiCo Inc-ile kuulus ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on ümmargune reklaamese. Grupo Promer Mon Graphic SA esitas EUIPO-le taotluse tunnistada see disainilahendus kehtetuks, tuginedes muu hulgas varasema disainilahenduse olemasolule. EUIPO apellatsioonikoda leidis, et kõnealused disainilahendused jätavad vastava ala asjatundjast kasutajale erisuguse üldmulje ja seega ei ole vaidlusalused disainilahendused varasema viidatud õigusega vastuolus. Üldkohus tühistas talle esitatud hagi lahendades vastava otsuse ja asus seisukohale, et apellatsioonikoja poolt välja toodud erinevused on ebapiisavad selleks, et vaidlusalusest disainilahendusest jääks vastava ala asjatundjast kasutajale varasemast disainilahendusest jääva üldmuljega võrreldes erisugune üldmulje.

Euroopa Kohus, kellele esitati apellatsioonkaebus, mille ta jättis rahuldamata, täpsustas vastava ala asjatundjast kasutaja mõistet.

Juba vastava ala asjatundjast kasutaja olemus viitab sellele, et kui võimalik, võrdleb ta asjaomaseid disainilahendusi otseselt. Sellegipoolest ei saa välistada, et selline võrdlus ei ole teostatav või on asjaomases tööstusharus ebatavaline, eelkõige eriliste asjaolude või disainilahenduste esemeks olevate objektide omaduste tõttu. Kuna määruses nr 6/2002 ei ole vastavat täpsemat viidet, ei saa asuda seisukohale, et liidu seadusandja kavatses piirata võimalike disainilahenduste hindamist nende otsese võrdlemisega.

Mis puutub vastava ala asjatundjast kasutaja tähelepanelikkuse astmesse, siis kuigi niisugune kasutaja ei ole nagu piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas keskmine tarbija, kes tajub disainilahendust tervikuna ega uuri selle eri detaile, ei ole ta ka ekspert või spetsialist, kes oleks võimeline üksikasjalikult tähele panema minimaalseid erinevusi, mis võivad vastandatud disainilahenduste puhul esineda. Niisiis viitab täiend „vastava ala asjatundja“ sellele, et olemata disainer või tehniline ekspert, tunneb see kasutaja asjaomase valdkonna erisuguseid

¹⁶ Vt ka 18. märtsi 2010. aasta kohtuotsus [Grupo Promer Mon Graphic vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – PepsiCo \(Ümmarguse reklaameseme kujutis\)](#) (T-9/07, EU:T:2010:96), käsitletud rubriigis „I. 7. Vastuolu varasema disainilahendusega“.

disainilahendusi, tal on teataval määral teadmisi nende disainilahenduste tavaliste elementide kohta ning tulenevalt huvist asjaomaste toodete vastu on tema tähelepanelikkuse aste neid tooteid kasutades suhteliselt suur.

- [22. juuni 2010. aasta kohtuotsus Shenzhen Taiden vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Bosch Security Systems \(Sideseadmed\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹⁷

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,¹⁸ selgitas Üldkohus vastava ala asjatundjast kasutaja mõistet, rõhutades, et mõiste „kasutaja“ viitab sellele, et asjaomane isik kasutab toodet, milles sisaldub disainilahendus, vastavalt selle toote kasutuseesmärgile, ning et täiend „vastava ala asjatundja“ viitab sellele, et olemata disainer või tehnika asjatundja, tunneb kasutaja kõnealuse valdkonna eri disainilahendusi, tal on teataval määral teadmisi nende disainilahenduste tavaliste detailide kohta ning tulenevalt huvist asjaomaste toodete vastu osutab ta neid tooteid kasutades suhteliselt suurt tähelepanu. Nimetatud asjaolu ei tähenda siiski seda, et minnes kaugemale, kui võimaldab asjaomase toote kasutamise käigus omandatud kogemus, suudab vastava ala asjatundjast kasutaja eristada toote tehnilisest funktsioonist tingitud välimuse aspekte suvalistest aspektidest.

- [14. juuni 2011. aasta kohtuotsus Sphere Time vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Punch \(Kaelapaela külge kinnitatud kell\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)¹⁹

Sphere Time'ile kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on kaelapaela külge kinnitatud kell. Tühistamisosakond rahuldab Punch SASi esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks põhjendusega, et sellel puudub eristatavus, kuna sellest jääb samasugune üldmulje kui varasematest disainilahendustest.

Üldkohus jättis rahuldamata hagi apellatsioonikoja otsuse peale, millega jäeti tühistamisosakonna otsus muutmata, ja sedastas, et reklaamesemete puhul hõlmab mõiste „vastava ala asjatundjast kasutaja“ ühelt poolt kauplejat, kes ostab neid lõppkasutajatele levitamiseks, ja teiselt poolt lõppkasutajaid endid. Asjaolu, et üks eelmainitud vastava ala asjatundjast kasutajate gruppidest tajub asjaomaseid disainilahendusi nii, et nendest jääb sama üldmulje, on piisav, et tõdeda, et vaidlusalune disainilahendus ei ole eristatav.

- [13. juuni 2019. aasta kohtuotsus Visi/one vs. EUIPO – EasyFix \(Sõidukitele mõeldud sildihoidja\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)](#)²⁰

Visi/one GmbH-le kuulus EUIPOs määruse nr 6/2002 alusel registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on sõidukitele mõeldud sildihoidjad. EUIPO tühistamisosakond rahuldab EasyFix GmbH esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse puudumise tõttu kehtetuks.

¹⁷ Vt ka rubriik „I. 3. b. Eristatavus – Vastava toote tööstusharu“.

¹⁸ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. b. Eristatavus – Vastava toote tööstusharu“, lk 9.

¹⁹ Vt ka rubriigid „I. 3. e. Eristatavus – Üldmulje“ ja „I. 4. d. Avalikustamine – Ajapikendus“.

²⁰ Vt ka rubriik „I. 4. a. Avalikustamine – Hindamiskriteeriumid“.

Üldkohus jättis rahuldamata hagi apellatsioonikoja otsuse peale, millega jäeti tühistamisosakonna otsus muutmata, ja asus seisukohale, et erinevused vaidlusaluse disainilahenduse ja varasema disainilahenduse vahel ei ole piisavalt märgatavad, et jätta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugune üldmulje.

Mis puudutab vastava ala asjatundjast kasutaja teadmiste taset ja tähelepanelikkuse astet, siis leidis Üldkohus, et kohtupraktikast tuleneb eelkõige, et isegi kui see võrdlusisik on teataval määral teadlik asjaomase tööstusharu eri disainilahendustest ning on nende kasutamisel suhteliselt tähelepanelik ja eriti valvas, ei ole ta siiski ekspert või spetsialist, nagu (patendiõiguse) valdkonna asjatundja, kes oleks võimeline üksikasjalikult tähele panema vähimaidki erinevusi, mis võivad vastandatud disainilahenduste puhul esineda.

d) Autori vabadusaste

- [13. novembri 2012. aasta kohtuotsus Antrax It vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – THC \(Kütteradiaatorid\) \(T-83/11 ja T-84/11, EU:T:2012:592\)](#)

Antrax It Srl-ile kuulus kaheksa määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendust (millest kaks vaidlustati kõnealuses kohtuasjas), mille kujutistel on kütteradiaatorid. Tühistamisosakond rahaldas The Heating Company esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistas vaidlusalused disainilahendused kehtetuks uudsuse puudumise tõttu. Apellatsioonikoda tühistas tühistamisosakonna otsuse piisava põhjenduse puudumise tõttu ja tunnistas omakorda vaidlusalused disainilahendused kehtetuks eristatavuse puudumise tõttu.

Üldkohus tühistas apellatsioonikoja otsuste peale esitatud hagnosisid läbi vaadates need otsused osas, milles apellatsioonikoja otsustega tunnistati vaidlusalused disainilahendused kehtetuks, ja ülejäänud osas jättis hagnosisid rahuldamata.

See kohtuasi andis Üldkohtule võimaluse selgitada kriteeriume, mille alusel määratakse kindlaks disainilahenduse looja vabadusaste disainilahenduse eristatavuse hindamise raames. Üldkohus märkis, et niisuguse vabadusastme määravad kindlaks eelkõige piirangud, mille seab toote või selle osa tehniline funktsioon disainilahenduse omadustele, või õiguslikud nõuded, mis kehtestavad piiranguid tootele, mille jaoks disainilahendust on kasutatud. Nimetatud piirangud toovad kaasa selle, et teatavad omadused muutuvad standardseks ja on asjaomase toote disainilahenduste puhul ühised. Niisiis, mida vabam on autor disainilahenduse väljatöötamisel, seda vähem tõenäoline on, et võrreldavate disainilahenduste vahelistest pisierinevustest piisab, et jätta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugune üldmulje. Seevastu, mida piiratum on autori vabadusaste disainilahenduse väljatöötamisel, seda enam mõjutavad võrreldavate disainilahenduste vahelised pisierinevused vastava ala asjatundjast kasutajale jäävat üldmuljet. Seega kinnitab see, kui autorile jääb disainilahenduse väljatöötamisel palju vabadust, järeltust, et vastava ala asjatundjast kasutajale jääb ühesugune üldmulje sellistest võrreldavatest disainilahendustest, millel puuduvad märkimisväärsed erinevused. Neil asjaoludel on võimalik kunstiliste lahenduste ammendumine selle tõttu, et eksisteerib teisi disainilahendusi, millel on üldjoontes samad omadused kui asjaomastel disainilahendustel, asjakohane niivõrd, kui see võib

ajendada vastava ala asjatundjast kasutajat olema tähelepanelikum eri disainilahenduste sisemiste proportsioonide erinevuste suhtes.

- [10. septembri 2015. aasta kohtuotsus H&M Hennes & Mauritz vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Yves Saint Laurent \(Käekott\) \(T-525/13, EU:T:2015:617\)](#)

Yves Saint Laurent SASile kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on käekott. Apellatsioonikoda jättis tühistamisosakonna otsuse muutmata ja lükkas tagasi H&M Hennes & Mauritz BV & Co. KG esitatud varasemal disainilahendusel põhineva kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendusel, et disaineri vabadusaste oli küll suur, kuid vastava ala asjatundjast kasutaja seisukohast ei ole kaotatud vastandatud disainilahenduste märkimisväärsed erinevused.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja täpsustas disainilahenduse autori vabadusastme mõistet.

Üldkohus tõdes selles kohtuotsuses, et disainilahenduse autori vabadusastme määravad kindlaks eelkõige piirangud, mille seab toote või selle osa tehniline funktsioon disainilahenduse omadustele, või õiguslikud nõuded, mis kehtestavad piiranguid tootele, mille jaoks disainilahendust on kasutatud. Nimetatud piirangud toovad kaasa selle, et teatavad omadused muutuvad standardseks ja on asjaomase toote disainilahenduste puhul ühised. Niisiis, mida vabam on autor disainilahenduse väljatöötamisel, seda vähem tõenäoline on, et vastandatud disainilahenduste vahelistest pisierinevustest piisab, et jätta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugune üldmulje. Seevastu, mida piiratum on autori vabadusaste disainilahenduse väljatöötamisel, seda enam mõjutavad võrreldavate disainilahenduste vahelised pisierinevused vastava ala asjatundjast kasutajale jäävat üldmuljet. Seega kinnitab see, kui autorile jääb disainilahenduse väljatöötamisel palju vabadust, Üldkohtu sõnul järeldust, et vastava ala asjatundjast kasutajale jääb ühesugune üldmulje sellistest võrreldavatest disainilahendustest, millel puuduvad märkimisväärsed erinevused.

Lisaks on määruse nr 6/2002 artikli 6 – mis käsitleb eristatavuse hindamist – lõikes 1 ette nähtud vastandatud disainilahenduste üldmulje kriteerium ja lõikes 2 on sätestatud, et seejuures tuleb arvesse võtta autori vabadusastet. Neist sätetest tuleneb, et ühenduse disainilahenduse eristatavuse hindamine toimub sisuliselt neljast etapist koosneva analüüsi käigus. Selle hindamise käigus määratakse kindlaks esiteks nende toodete valdkond, milles või mille puhul kasutamiseks on disainilahendus ette nähtud; teiseks, lähtudes nende toodete otstarbest, määratakse kindlaks vastava ala asjatundjast kasutaja ja niisugust kasutajat silmas pidades määratakse kindlaks see, mil määral on ta kursis asjaomaste toodete varasemate kunstiliste lahendustega, ning tema tähelepanelikkuse aste, kui ta võrdleb asjaomaseid disainilahendusi võimaluse korral otseselt; kolmandaks määratakse kindlaks disainilahenduse väljatöötamise käigus autoril olnud vabadusaste ja neljandaks kõnealuste disainilahenduste võrdlemise tulemus, pidades silmas asjaomast valdkonda, autori vabadusastet ja seda, milline üldmulje jääb vastava ala asjatundjast kasutajale vaidlusalusest disainilahendusest ning kõigist varasematest disainilahendustest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud. Kuigi autori vabadusaste on tegur, mis võib „tugevdada“ (või vastupidi pehmedada) igast disainilahendusest jääva üldmulje

suhtes tehtavat järeldust, ei ole autori vabadusastme hindamine kõigi asjaomaste disainilahenduste üldmulje võrdlemisele eelnev ja abstraktne etapp.

Üldkohus asus kõnealuses asjas seisukohale, et apellatsioonikoda ei rikkunud õigusnormi, kui leidis, et autori vabadusaste ei ole ainus tegur, millega disainilahenduse eristatavuse hindamisel arvestada, vaid hoopis üks teguritest, millest selle hindamisel tuleb lähtuda. Üldkohus märkis, et apellatsioonikoda leidis õigesti, et see tegur võib pigem pehmenendada vaidlusaluse disainilahenduse eristatavusele antavat hinnangut kui olla iseseisev tegur.

- [6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Porsche vs. EUIPO – Autec \(Mootorsõidukid\) \(T-209/18, EU:T:2019:377\)²¹](#)

Selle kohtuotsusega jättis Üldkohus rahuldamata hagi, milles paluti tühistada EUIPO apellatsioonikoja otsus, millega viimane tunnistas kehtetuks ühenduse registreeritud disainilahenduse, mille kujutisel on Porsche 911 991-seeria auto, kuna see ei ole määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 tähenduses eristatav.

See kohtuasi käsitles eeskätt õiguslikku küsimust, kas tegemist on sellise eristatavusega, millega võib kaitse olla põhjendatud, juhul kui asjaomane mudel on lihtsalt olemasoleva ja kaitstud kuju „ajakohastatud“ versioon. Kõnealusel juhul oli küsimus selles, kas Porsche 911 991-seeria disainilahendus erineb varasemast 997-seeria disainilahendusest piisavalt, et seda saaks sellisena kaitsta. Kuna määruses nr 6/2002 on sätestatud maksimaalne kaitseaeg 25 aastat, võib varasema disainilahenduse „ajakohastatud“ disainilahendusele kaitse andmine samavõrra pikendada ka algse disainilahenduse kaitset. See oli äriühingu Porsche ning vähendatud mudelite tootmiseks ja turustamiseks Porsche 911 disainilahendust kasutanud mänguasjatootja vahelise kohtuvaidluse ese.

Üldkohus leidis, et erinevused Porsche 911 kahe seeria vahel ei ole piisavalt märgatavad, et neist kahest mudelist jääks erinev üldmulje vastava ala asjatundjast kasutajale, st mitte ainult sportautode kasutajale, vaid sõiduautode kasutajale üldiselt. Vaidlusaluste disainilahenduste kõigist vaadetest ilmneb, et tegelikult langevad kõnealused disainilahendused oma olulistelt omadustelt kokku autokere vormi ja kuju poolest ning ka akende ja uste mõõtmete, proportsioonide, vormi ja paigutuse poolest.

Üldkohus leidis sellega seoses, et vastupidi äriühingu Porsche väidetele ei saanud autori vabadust määruse nr 6/2002 artikli 6 tähenduses piirata tarbijate ootused, konkreetsel juhul soov taasleida igas järgmises seerias algse mudeli autori ideed, kuna need ootused ei kujuta endast normatiivset piirangut. Nimelt ei ole need ootused seotud selle toote – mootorsõiduki – olemuse ega otstarbega, milles vaidlusalune disainilahendus sisaldub, ja auto disainer ei ole hoolimata esteetilisest või kaubanduslikest kaalutlustest tingimata kohustatud neist ootusest lähtuma selle toote toimimise tagamiseks, mille puhul kasutamiseks on kõnealune disainilahendus ette nähtud.

²¹ Selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebus jäeti menetlusse võtmata (24. oktoobri 2019. aasta kohtumäärus [Porsche vs. EUIPO](#), C-613/19 P, EU:C:2019:905).

e) Üldmulje

- [14. juuni 2011. aasta kohtuotsus *Sphere Time vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Punch \(Kaelapaela külge kinnitatud kell\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)*²²](#)

Selles kohtuotsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,²³ täpsustas Üldkohus, et üldmulje konkreetisel hindamisel ei tule eraldi ja üksnes analüüsida varasemate disainilahenduste graafilist kujutist, vaid pigem hinnata igakülgsesti kõiki esitatud asjaolusid, mis võimaldavad piisavalt täpselt ja kindlalt asjaomasest disainilahendusest jääva üldmulje kindlaks teha.

Nimelt ei saa iseäranis nende disainilahenduste puhul, mida on kasutatud, ilma et neid oleks registreeritud, välistada, et ei ole olemas graafilist kujutist, millel oleksid näha kõik asjakohased detailid ja mis oleks võrreldav registreerimistaotluses esitatud kujutisega. Neil asjaoludel oleks Üldkohtu hinnangul liigne kehtetuks tunnistamise taotlejalt nõuda, et taotleja esitaks niisuguse kujutise igal juhul.

- [10. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Sanford vs. EUIPO – Avery Zweckform \(Sildid\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)*²⁴](#)

Sanford LP-le kuulus määruse nr 6/2002 alusel EUIPOs registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on sildid. Tühistamisosakond lükkas Avery Zweckform GmbH esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi. Apellatsioonikoda tühistas siiski tühistamisosakonna otsuse ja tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks põhjusel, et see ei ole eristatav, kuna vastava ala asjatundjast kasutajale jääb sellest samasugune üldmulje kui varasemast disainilahendusest, millele tugines kehtetuks tunnistamise taotleja.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja rõhutas eristatavuse hindamisel läbiviidava üldmulje võrdlemise raames, et disainilahendustel olevad kaubamärgid ja eristavad tähised ei ole asjakohased.

Üldkohus tõdes, et vastandatud disainilahenduste erinevustest, mis piirduvad sildi suuruse, trükkimisrulli kõrguse ning mustade trükkimistähiste hulga, paigutuse ja suurusega, ei piisa selleks, et vastava ala asjatundjast kasutajale jääks neist erisugune üldmulje.

Veel leidis ta, et vastandatud disainilahendustel olevad sõna- ja kujutiselemendid on tootele selle päritolu tähistamiseks paigutatud kaubamärgid või eristavad tähised.

Need elemendid ei ole toote omadused, mis annaksid asjaomastele toodetele nende välimuse, ega oma seega üldmulje võrdlemisel tähtsust. Üldkohus lisas, et isegi kui pidada neid elemente asjakohaseks, on vastava ala asjatundjast kasutajale selge, et neid kasutatakse toodete päritolule osutamiseks, mistõttu ei ole neil üldmuljes tähtsust.

²² Vt ka rubriigid „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“ ja „I. 4. d. Avalikustamine – Ajapikendus“.

²³ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“, lk 11.

²⁴ Vt ka rubriik „III. 2. d. Kehtetuks tunnistamise taotlus ja menetlus – Tõendid, mis on esitatud hilinenult“.

- [27. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Group Nivelles vs. EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)](#)

Kõnealuses kohtuasjas, mille faktiline ja õiguslik taust langeb kokku eespool kirjeldatud kohtuasja C-361/15 omaga²⁵, esitati Üldkohtule tühistamishagi uue otsuse peale, mille EUIPO tegi pärast seda, kui esimene otsus oli jõustunud²⁶. Uues otsuses lükkas EUIPO apellatsioonikoda kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi põhjusel, et vaidlusalune disainilahendus on eristatav ning seega on see *a fortiori* uudne. Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata, kuid tal oli hagi läbi vaadates võimalus selgitada, milliseid asjakohaseid tegureid tuleb vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse hindamisel arvesse võtta.

Üldkohus kinnitas vaidlusaluse disainilahenduse eristatavust. Kõigepealt rõhutas ta, et varasem disainilahendus, mis sisaldub muus tootes kui see, mida puudutab vaidlusalune disainilahendus, kujutab endast üldjuhul varasemat disainilahendust, mis on eristatavuse hindamisel asjakohane. Seejärel täpsustas ta, et apellatsioonikoja võimalikud vead seoses varasemate disainilahenduste omadustega, mis kujutavad endast üksnes duši äravoolurenni ühte elementi, ei mõjuta otsuse õiguspärasust, kuna võrdluses terviklike disainilahendustega ei ole tehtud vigu. Kuna varasem disainilahendus peab kujutama endast varasemat täielikku lahendust, siis on asjakohased üksnes need disainilahendused, mis kujutavad terviklikku duši äravoolurenni. Lõpuks, võttes arvesse vaidlusaluse disainilahenduse elegantset ja minimalistlikku välimust, jääb varasemast disainilahendusest erisugune üldmulje, mille määravad funktsionaalsemad ja mitte dekoratiivsed omadused.

4. Avalikustamine

a) Hindamiskriteeriumid

- [13. veebruari 2014. aasta kohtuotsus H. Gautzsch Großhandel \(C-479/12, EU:C:2014:75\)](#)

Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH on Saksamaal turustanud 2004. aastal disainitud varikatusesga aiapaviljoni mudelit. Tuginedes oma disainilahendusele kui ühenduse registreerimata disainilahendusele antud kaitsele, esitas äriühing disainilahenduse rikkumisest tuleneva hagi H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG vastu, kes on alates 2006. aastast turustanud teatava Hiinas asuva äriühingu toodetud aiapaviljoni. Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna väitis, et see aiapaviljon on koopia talle kuuluvast disainilahendusest, mis oli esitatud vastava tööstusharu peamistele kauplejatele levitatud tootekirjeldustes.

Euroopa Kohus, kellele esitati eelotsuse küsimus, võttis seisukoha mõiste „avalikustamine“ ulatuse kohta ja otsustas sellega seoses, et määruse nr 6/2002 artikli 11 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liidus tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad on mõistliku ootuse kohaselt pidanud disainilahendusest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama, kui selles sektoris tegutsevatele jaemüüjatele on levitatud disainilahenduse kujutisi, ning seda peab

²⁵ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 1. b. Disainilahenduse määratlus – Nähtavuse tingimus“, lk 4.

²⁶ Vt 13. mai 2015. aasta kohtuotsus [Group Nivelles vs. EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

hindama ühenduse disainilahenduste kohus, võttes arvesse tema menetluses oleva kohtuasja asjaolusid.

Määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 1 esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et liidus tegutsev asjaomase sektori ringkond ei oleks mõistliku ootuse kohaselt pidanud teada saada registreerimata disainilahendusest, mis avalikustati kolmandatele isikutele ilma otsese või kaudse konfidentsiaalsusnõudeta, tavapärase majandustegevuse käigus, kui see oli avalikustatud vaid ühele selle sektori ettevõtjale või see esitati üksnes väljaspool liidu territooriumi asuva ettevõtja väljapanekusaalis, ning seda peab hindama ühenduse disainilahenduste kohus, võttes arvesse tema menetluses oleva kohtuasja asjaolusid.

- [21. septembri 2017. aasta kohtuotsus Easy Sanitary Solutions ja EUIPO vs. Group Nivelles \(C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)²⁷

Selles kohtuotsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,²⁸ otsustas Euroopa Kohus apellatsioonkaebuse alusel, et teatava disainilahenduse uudsuse ja eristatavuse tuvastamiseks on vaja võrrelda ühte disainilahendust teise disainilahendusega ainult siis, kui viimane on avalikkusele kättesaadavaks tehtud. Kui leitakse, et disainilahendus on avalikkusele kättesaadavaks tehtud, kehtib see nii uudsuse kui ka eristatavuse hindamisel.

„Asjaomane sektor“ määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 1 tähenduses ei piirdu selle toote sektoriga, milles disainilahendus sisaldub või mille puhul seda on kasutatud.

Seetõttu ei võimalda miski asuda seisukohale, et on vaja, et selle toote vastava ala asjatundjast kasutaja, milles disainilahendus sisaldub või mille puhul seda on kasutatud, teaks varasemat disainilahendust, kui viimast on kasutatud muu tööstusharu tootes või tootel kui see, mida puudutab vaidlusalune disainilahendus.

- [13. juuni 2019. aasta kohtuotsus Visi/one vs. EUIPO – Easyfix \(Sõidukitele mõeldud sildihoidja\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)](#)²⁹

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,³⁰ selgitas Üldkohus, et varasema disainilahenduse avalikustamise tuvastamiseks tuleb läbi viia kaheetapiline analüüs. Esiteks tuleb kontrollida, kas kehtetuks tunnistamise taotluses esitatud asjaolud tõendavad ühelt poolt disainilahenduse avalikustamise asjaolusid, ja teiselt poolt seda, et see avalikustamine on toimunud enne vaidlusaluse disainilahenduse esitamise või prioriteedikuupäeva. Teiseks tuleb kontrollida, juhul kui vaidlusaluse disainilahenduse omanik on väitnud vastupidist, kas nimetatud asjaolud pidid tavapärase äritegevuse käigus olema mõistlikult teada liidus tegutsevatele asjaomase sektori ringkondadele, kuna vastasel juhul loetakse, et avalikustamisel puudub mõju, ja seda ei võeta arvesse.

Kõnealuses asjas leidis Üldkohus, et kuigi on kahetsusväärne, et EUIPO haldusteenistus edastas hagejale kehtetuks tunnistamise taotluse lisas B esitatud kaks kataloogi segiaetud

²⁷ Vt ka rubriigid „I. 1. b. Disainilahenduse määratlus – Nähtavuse tingimus“ ja „I. 2. Uudsus“, samuti 13. mai 2015. aasta kohtuotsus [Group Nivelles vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

²⁸ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 1. b. Disainilahenduse määratlus – Nähtavuse tingimus“, lk 4.

²⁹ Vt ka rubriik „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“.

³⁰ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“, lk 11.

numeratsiooniga, mis ei vastanud originaalkataloogide lehekülgede järjekorrale, ei saa niisugune asjaolu siiski kahtluse alla seada vaidlustatud otsuse õiguspärasust osas, mis puudutab sõidukitele mõeldud sildihoidja – mis on ära toodud vaidlustatud otsuse punktis 4 seoses lisaga B – avalikustamise faktiliste asjaolude ja varasema avalikustamise tõendamist, ning eelkõige nende dokumentide tõendusjõudu varasema disainilahenduse avalikustamise tõendamisel. Pealegi hageja ei tõendanud ega isegi väitnud, et juhtumi asjaolud võisid mõistliku ootuse kohaselt takistada seda, et liidus tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad saavad kõnealustest asjaoludest tavapärase majandustegevuse käigus teada. Kuna puudusid vastupidised kaudsed tõendid, mis oleksid andnud alust asuda seisukohale, et kõnealuseid katalooge ei levitatud asjaomase sektori ringkondades, võis apellatsioonikoda viga tegemata järeldada, et varasem disainilahendus oli avalikustatud.

b) Avaldamise eeldus

- [21. mai 2015. aasta kohtuotsus Senz Technologies vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Impliva \(Vihmavarjud\) \(T-22/13 ja T-23/13, EU:T:2015:310\)](#)

Senz Technologies BV-le kuulus kaks määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendust, millel on kujutatud vihmavarjud. Tühistamisosakond rahuldask Impliva BV esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistas vaidlusalused disainilahendused kehtetuks põhjusel, et nende uudsusest hoolimata puudus neil teatava varasema avalikustatud patendiga võrreldes eristatavus.

Üldkohus rahuldask hagi apellatsioonikoja otsuse peale, millega jäeti tühistamisosakonna otsus muutmata, ning tuletas meelde, et disainilahendus loetakse avalikustatuks, kui avalikustamisele tuginev pool on tõendanud avalikustamise asjaolusid, ja et see eeldus kehtib sõltumata sellest, kus avalikustamise asjaolud aset leidsid.

Üldkohus asus seisukohale, et küsimus, kas asjaomase sektori ringkondadesse kuuluvad isikud pidid mõistliku ootuse kohaselt teadma sündmustest, mis leidsid aset väljaspool liidu territooriumi, on faktiküsimus, mille vastus sõltub konkreetse kohtuasja eriomaste asjaolude alusel antud hinnangust. Nimetatud hinnangu andmiseks tuleb analüüsida küsimust, kas nende faktiliste asjaolude alusel, mille peab esitama avalikustamise vaidlustanud pool, saab tuvastada selle, et neil ringkondadel ei olnud tegelikult võimalik saada avalikustamise asjaoludest teada, võttes samas arvesse, mida võib neilt ringkondadelt varasemate kunstiliste lahenduste teadmise osas mõistlikult oodata. Need faktilised asjaolud võivad näiteks puudutada asjaomase sektori ringkonna koosseisu, pädevust, tavaid ja käitumist, nende tegevuse ulatust, nende osalemist disainilahenduste esitlustel, selliseid asjaomase disainilahenduse omadusi nagu nende seotus muu toote või sektoritega ning selle toote omadusi, milles disainilahendus sisaldub, muu hulgas asjaomase toote tehnilise taset. Igal juhul ei saa disainilahendust pidada tavapärase majandustegevuses tuntuks, kui asjaomase sektori ringkonnad võivad sellest teada saada üksnes juhuslikult.

Üldkohus lisas, et määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 1 ei ole sugugi nõutud, et varasemat disainilahendust oleks kasutatud toote valmistamise või turustamise eesmärgil. Sellegipoolest on asjaolu, et disainilahendust ei ole kunagi tootes kasutatud, oluline üksnes juhul, kui on

tõendatud, et asjaomase sektori ringkonnad ei tutvu tavaliselt patendiregistritega, või kui asjaomase sektori ringkonnad ei omista üldiselt patentidele mingit tähtsust.

c) Avalikustamise tõendamine

- [27. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Gramberg vs. EUIPO – Mahdavi Sabet \(Mobiiltelefoni kest\) \(T-166/15, EU:T:2018:100\)](#)

Härri Sabeti taotluse alusel registreeriti ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on mobiiltelefoni kest. Härri Gramberg esitas selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendusel, et see ei ole uudne. Nimetatud disainilahenduse avalikustamise tõendamiseks esitas ta veebisaidi amazon.de ekraanitõmmised. EUIPO apellatsioonikoda jättis kehtetuks tunnistamise taotluse rahuldamata, sest avalikustamise kohta esitatud tõendid ei olnud piisavad.

Üldkohus rahuldab talle esitatud hagi ja tegi otsuse veebipõhiselt müügisaidilt pärinevate niisuguste tõendite tõendusjõu kohta, millele tuginetakse disainilahenduse avalikustamise tõendamiseks.

Esiteks rõhutas Üldkohus, et disainilahendus loetakse avalikustatuks, kui avalikustamisele tuginev pool on tõendanud avalikustamise asjaolusid. Nimetatud eelduse ümberlõkkamiseks peab avalikustamist vaidlustav pool seevastu õiguslikult piisavalt tõendama, et juhtumi asjaolud võisid mõistlikult takistada asjaomase sektori ringkondadel tavapärase majandustegevuse käigus kõnealustest asjaoludest teada saada. Varasema disainilahenduse avalikustamist ei saa tõendada tõenäolisuse ega eelduste abil, vaid see peab nähtuma konkreetsetest ja objektiivsetest asjaoludest, millega on tõendatud, et varasem disainilahendus on turul tegelikult avalikustatud.

Kehtetuks tunnistamist taotleva isiku esitatud tõendeid tuleb hinnata neid üksteisega kõrvutades. Nimelt, kui teatavad tõendid võivad iseenesest olla varasema disainilahenduse avalikustamise tõendamiseks ebapiisavad, võivad need siiski muude dokumentide või muu teabega seostatult või koostoimes aidata kaasa avalikustamise tõendamisele. Teatava dokumendi tõendusjõu hindamiseks tuleb pealegi teha kindlaks selles sisalduva teabe tõenäolisus ja tõele vastavus. Arvesse tuleb võtta eeskätt dokumendi päritolu, selle koostamise asjaolusid, adressaati ja seda, kas dokumendi sisu arvestades näib see mõistlik ja usaldusväärne.

Ühenduse disainilahenduste suhtes kohaldatavate kehtivate liidu õigusnormide kohaselt valib kehtetuks tunnistamist taotlev isik ühelt poolt vabalt tõendid, mille esitamist EUIPO-le peab ta oma kehtetuks tunnistamise taotluse põhistamisel tarvilikuks, ja teiselt poolt on EUIPO kohustatud kõiki esitatud tõendeid analüüsima, et otsustada, kas need tõepoolest tõendavad varasema disainilahenduse avalikustamist.

Teiseks, mis puutub teatava veebisaidi ekraanitõmmiste tõendusjõudu, siis märkis Üldkohus, et isegi eeldusel, et võib tunduda mõistlik asuda seisukohale, et veebisaidi sisu on võimalik mis tahes ajal muuta ning see sisu on tagantjärele raskesti kontrollitav, ei saa selliseid kaalutlusi kohaldada seoses veebipõhise müügisaidi amazon.de ekraanitõmmisega, millel on vahetult enne pakkumuse sellel saidil väljapanemise kuupäeva mainimist esitatud ASIN (*Amazon Standard Identification Number*), mis on ainukordne viitenumber, mis omistatakse igale kataloogis

sisalduvale tooteartiklile ja mis võimaldab selle tooteartikli veebipõhise müügi platvormil Amazon kindlaks teha.

Lisaks muudaks automaatselt selle eelduse kohaldamine, et veebisaidi või mis tahes muu elektroonilise dokumendi sisu saab mis tahes ajal muuta, ilma et oleks tõsiseid ja kontrollitud kahtlusi selles, et konkreetset juhul on tõendeid muudetud, ainetuks liidu kohtupraktikas kehtestatud põhimõtte, mille kohaselt tuleb kehtetuks tunnistamise taotleja esitatud tõendeid hinnata neid üksteisega kõrvutades.

- [6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Rietze vs. EUIPO – Volkswagen \(Sõiduk VW Caddy\) \(T-192/18, EU:T:2019:379\)](#)

Selles kohtuotsuses jättis Üldkohus muutmata EUIPO otsuse, mille kohaselt on disainilahendus, mille kujutisel on sõiduk VW Caddy, määruse nr 6/2002 artikli 5 tähenduses uudne ja kõnealuse määruse artikli 6 tähenduses eristatav. Asjaomane kohtuasi sai alguse hageja, miniatuurseid mudelautosid turustava Saksa äriühingu Rietze taotlusel algatatud kehtetuks tunnistamise menetlusest. Vaidlusalune disainilahendus kujutab endast sõidukit VW Caddy, mille Volkswagen tõi turule 2011. aastal. Tõendamaks varasema disainilahenduse avalikustamist, viitas hageja selle sõiduki varasemale mudelile, nimelt mudelile VW Caddy (2K) Life, mis toodi turule 2004. aastal.

Esimesena lükkas Üldkohus tagasi hageja argumendi, mille kohaselt EUIPO oleks pidanud esiteks kaaluma vastandatud disainilahenduste omadusi, teiseks analüüsima nende ühiseid jooni ning kolmandaks eristama nende esteetilisi ja tehnilisi omadusi.

Teisena lükkas Üldkohus tagasi hageja argumendid, mille kohaselt EUIPO jättis arvesse võtmata teatavad tõendid, millel oli kujutatud illustratsioon varasema disainilahenduse kohta. Üldkohus tuletas meelde, et kehtetuks tunnistamise taotluse esitanud pool peab esitama varasema disainilahenduse täpsed ja täielikud reproduktsioonid ning et apellatsioonikojalt ei saa nõuda, et ta kombineeriks varasema disainilahendusega hõlmatud toote erinevaid kujutisi või isegi asendaks enamikul kujutistel kujutatud elemendi elemendiga, mis esineb ainult ühel kujutisel.

- [20. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus JMS Sports vs. EUIPO – Inter-Vion \(Spiraalne juuksekumm\) \(T-823/19, EU:T:2021:718\)](#)

JMS Sports sp. z o.o-le kuulus 24. juuni 2010. aasta registreerimistaotluse alusel EUIPOs registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on spiraalne juuksekumm. Inter-Vion S.A. esitas selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse eelkõige põhjusel, et see ei olnud uudne. Varasemate disainilahenduste avalikustamise tõendamiseks esitas ta veebisaitide ekraanitõmmised 2009. aastast.

EUIPO apellatsioonikoda leidis, et vaidlusaluse disainilahendusega identsete varasemate disainilahenduste avalikustamine oli tõendatud. Seetõttu järeldas ta, et vaidlusalune disainilahendus ei olnud uudne.

Üldkohus, kes arutas apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi, mille ta jättis rahuldamata, täpsustas nende veebisaitidelt võetud tõendite tõendusjõudu, millele tuginetakse disainilahenduse avalikustamise kuupäeva tõendamiseks.³¹

Kõigepealt tunnistas Üldkohus vastuvõetamatuks esimest korda Üldkohtus esitatud tõendid, mis saadi selliste vabalt kasutatavate vahendite abil nagu Google'i otsingumootor ja Wayback Machine. Nimelt ei kuulunud need apellatsioonikojas toimunud menetluse faktiliste asjaolude hulka ning neid ei saanud vaidlustatud otsuse õiguspärasuse kontrollimisel seega arvesse võtta.

Olles meelde tuletanud, et kehtetuks tunnistamise taotlejal on õigus valida tõendeid, märkis Üldkohus seejärel, et disainilahenduse pildi ilmumine internetis kujutab endast sündmust, mida võib pidada „avaldamiseks“ ja mis kujutab endast seega „avalikkusele kättesaadavaks tegemist“. Ta märkis, et kuvatõmmiste tõendusjõud ei ole piiratud.

Kõnealusel juhul tõi ta, et veebisaitide kuvatõmmistel olid selgesti näha vaidlusaluse disainilahendusega identsed disainilahendused, nende kahe veebisaidi täielikud URL-aadressid³² ja avalikustamise kuupäevad, mis olid varasemad kui vaidlusaluse disainilahenduse registreerimise taotluse esitamise kuupäev. Lisaks sisaldas üks kuvatõmmis muud ajatempiliga teavet, mis seisnes internetikasutajate kommentaarides ja mis tõendas 1. novembril 2009 avalikkusele kättesaadavaks tegemist.

Lisaks rõhutas Üldkohus, et pelk abstraktne võimalus, et veebisaidi sisu või kuupäevaga manipuleeritakse, ei ole piisav põhjus, et seada kahtluse alla selle veebisaidi kuvatõmmise kui tõendi usaldusväärsus. Seda usaldusväärsust saab kahtluse alla seada üksnes osutades asjaoludele, mis viitavad konkreetsetele manipuleerimisele. Lisaks sellele, isegi kui Wayback Machine'i ekraanipilt ei sisalda toote kujutist, on see asjakohane teabeallikas, mis kinnitab ühe kõnealuse veebisaidi kuvatõmmise usaldatavust. Seetõttu leidis Üldkohus, et avalikustamine oli tõendatud.

Lõpuks märkis Üldkohus tõendamiskoormise jaotuse kohta, et kuna kehtetuks tunnistamise taotleja esitas internetist pärit tõendid, mis tõendavad varasemate disainilahenduste avalikustamist, siis peab vaidlusaluse disainilahenduse omanik tõendama, et need tõendid ei ole usaldusväärsed. Sellega seoses ei olnud nõutud, et ta tõendaks veebisaidiga manipuleerimist, vaid viitaks konkreetsetele asjaoludele, mis on usaldusväärsed manipuleerimise näitajad, nagu ilmsed võltsimistunnused, vaieldamatud vastuolud esitatud teabes või ilmsed vastuolud, mis õigustavad kahtlusi kuvatõmmiste ehtsuses.

³¹ Määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 1 tähenduses.

³² *Uniform Resource Locator*.

d) Ajapikendus

- [14. juuni 2011. aasta kohtuotsus *Sphere Time vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Punch \(Kaelapaela külge kinnitatud kell\)* \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)³³

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,³⁴ seadis Üldkohus kehtetuks tunnistamise menetluses määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 2 kohaldamise tingimuseks, et kehtetuks tunnistamise taotluses nimetatud disainilahenduse omanik tõendab, et ta on kas selle disainilahenduse disainer või nimetatud isiku õigusjärglane. Olgu meelde tuletatud, et määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 2 võimaldab jätta avalikustamisega arvestamata, kui disainilahenduse, mille kohta kaitset taotletakse, on avalikustanud kas disainer või tema õigusjärglane või kolmas isik disaineri või tema õigusjärglase esitatud teabe või toimingute alusel 12 kuu jooksul enne registreerimis- või prioriteeditaotluse esitamise kuupäeva.

5. Mitmeosalise toote koostisosaks olev disainilahendus

a) Kaitsekõlblikkus

- [9. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Biscuits Poult vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Banketbakkerij Merba \(Küpsis\)* \(T-494/12, EU:T:2014:757\)](#)

Biscuits Poult SASile kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on küpsised. Apellatsioonikoda tühistas tühistamisosakonna otsuse, millega lükati tagasi Banketbakkerij Merba BV esitatud kehtetuks tunnistamise taotlus, ja tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks põhjusel, et sellel puudub eristatavus.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja asus seisukohale, et vaidlusaluse toote nähtamatuid omadusi, mis ei ole seotud selle välimusega, ei saa arvesse võtta, et teha kindlaks, kas vaidlusalust disainilahendust saab kaitsta.

Selles kohtuotsuses täpsustas Üldkohus, et määruse nr 6/2002 artikli 4 lõikes 2 on sätestatud erinorm, mis käsitleb konkreetset disainilahendusi, mida on kasutatud tootel või mis sisalduvad tootes, mis on mitmeosalise toote koostisosa selle määruse artikli 3 punkti c tähenduses. Nimetatud normi kohaselt kaitstakse neid disainilahendusi üksnes siis, kui esiteks on koostisosa pärast mitmeosalisse tootesse paigutamist selle tavakasutuse käigus nähtav ning teiseks vastavad koostisosa nähtavad omadused ise uudsuse ja eristatavuse tingimustele. Arvestades määruse nr 6/2002 artikli 3 punkti c tähenduses mitmeosalise toote koostisosade erilist laadi, kusjuures neid koostisosi võidakse toota ja turustada mitmeosalise toote tootmisest ning turustamisest eraldi, on mõistlik, et seadusandja on näinud ette võimaluse neid disainilahendusena registreerida, kuid üksnes tingimusel, et koostisosa on pärast mitmeosalisse tootesse paigutamist nähtav, koostisosa vastav osa on nähtav mitmeosalise toote tavakasutuse käigus ning koostisosa vastab uudsuse ja eristatavuse tingimustele. Üldkohus järeldas sellest, et

³³ Vt ka rubriigid „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“ ja „I. 3. e. Eristatavus – Üldmulje“.

³⁴ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. c. Eristatavus – Vastava ala asjatundjast kasutaja“, lk 11.

kuna toode – konkreetsel juhul küpsis – ei ole määruse nr 6/2002 artikli 3 punkti c tähenduses mitmeosaline toode, kuivõrd see ei koosne mitmest koostisosast, mida saab asendada nii, et seda on võimalik lahti võtta ja uuesti kokku panna, siis ei teinud apellatsioonikoda viga, kui ta leidis, et toote nähtamatuid omadusi, mis ei ole selle välimusega seotud, ei saa vaidlusaluse disainilahenduse kaitstavuse kindlaksmääramisel arvesse võtta.

- [3. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Cezar vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Poli-Eco \(Peiteliist\) \(T-39/13, EU:T:2014:852\)](#)

Cezar Przedsiębiorstwo Produkcyjne Dariusz Bogdan Niewińskile kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on peiteliistud. Tühistamisosakond rahuldas Poli-Eco Tworzywa Sztuczne sp. z o.o. esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse ja tunnistas disainilahenduse kehtetuks põhjusel, et sellel puudub uudsus.

Üldkohus rahuldas hagi, mis esitati apellatsioonikoja otsuse peale, millega jäeti muutmata kehtetuks tunnistamise osakonna otsus, ning asus seisukohale, et ühenduse disainilahenduse uudsust ja eristatavust ei saa hinnata, võrreldes seda varasema disainilahendusega, mis mitmeosalise toote koostisosana ei ole selle toote tavakasutuse käigus nähtav.

Nähtavuse tingimus, nagu see on esitatud määruse nr 6/2002 põhjenduses 12, mille kohaselt ei tohiks disainilahendustele antud kaitset laiendada neile koostisosadele, mis ei ole toote tavapärase kasutuse käigus nähtavad, ega selliste osade omadustele, mis ei ole pärast osa monteerimist nähtavad, on seega kohaldatav varasemale disainilahendusele.

- [28. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Ferrari \(C-123/20, EU:C:2021:889\)](#)

Ferrari SpA esitles tippmudelit FXX K avalikkusele esimest korda 2. detsembri 2014. aasta pressiteates, milles avaldati kaks fotot sõiduki kül- ja eestvaates.

Alates 2016. aastast tootis ja turustas Saksamaal asuv Mansory Design & Holding GmbH (edaspidi „Mansory Design“) tuunimiskomplekte, mis on mõeldud selleks, et muuta Ferrari teatava seeriatootena toodetud tänavamudeli välimust nii, et see sarnaneks Ferrari FXX K välimusega.

Ferrari esitas Mansory Designi vastu mudeli FXX K osade, nimelt kereelementide kolme ühenduse registreerimata disainilahenduse rikkumisest tuleneva hagi koos teatavate kõrvalnõuetega. Need ühenduse disainilahendused tekkisid tema sõnul 2. detsembri 2014. aasta pressiteate avaldamisel.

Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus, Saksamaa) jättis kõik need nõuded rahuldamata. Otsus kaevati Oberlandesgericht Düsseldorfile (liidumaa kõrgeim kohus Düsseldorfis, Saksamaa) edasi ning nimetatud kohus jättis Ferrari nõuded rahuldamata, leides, et olemas ei ole olnud esimest ja teist ühenduse disainilahendust, millele kaitset taotleti, sest Ferrari ei ole tõendanud, et asjaomase vormi teatava iseseisvuse ja terviklikkuse minimaaltingimus on täidetud; kolmas viidatud disainilahendus on küll olemas, kuid seda ei ole Mansory Design rikkunud.

Eelotsuseküsimusele vastates selgitas Euroopa Kohus seda, kas toote kujutiste avalikkusele kättesaadavaks tegemine, näiteks autofotode avaldamine, võib vastata toote ühe osa või koostisosa avalikkusele kättesaadavaks tegemisele, ning kui see on nii, siis millises ulatuses peab toote osa või koostisosa välimus olema terviktootest iseseisev, et oleks võimalik analüüsida, kas välimus on eristatav.

Euroopa Kohus otsustas muu hulgas, et liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et toote kujutiste avalikkusele kättesaadavaks tegemine, näiteks autofotode avaldamine, vastab selle toote ühe osa või mitmeosalise toote koostisosa avalikkusele kättesaadavaks tegemisele, kui selle osa või koostisosa välimus on kättesaadavaks tegemise toiminguga ajal selgesti identifitseeritav.³⁵

Esimesena märkis Euroopa Kohus, et ühenduse disainilahenduse – olgu see siis registreeritud või registreerimata – kaitse tekkimise sisulised tingimused, nimelt uudsus ja eristatavus, on nii toodete kui ka toote osade puhul samad.³⁶ Kui kaitse saamise sisulised tingimused on täidetud, on ühenduse registreerimata disainilahenduse tekkimise formaalne tingimus määruse nr 6/2002 artikli 11 lõikes 2 ette nähtud korras täidetud avalikkusele kättesaadavaks tegemisega.³⁷ Selleks, et terviktoote disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemine tooks kaasa selle toote osa disainilahenduse avalikkusele kättesaadavaks tegemise, peab vastava tooteosa välimus tingimata olema selle kättesaadavaks tegemise toiminguga ajal selgesti identifitseeritav. Samas ei too see nõue autorile kohustust avaldada eraldi iga osa oma tootest, mille suhtes ta soovib ühenduse registreerimata disainilahendust kaitsta.

Teisena rõhutas Euroopa Kohus, et mõiste „eristatavus“ määruse nr 6/2002 artikli 6 tähenduses³⁸ ei puuduta mitte toote disainilahenduse ja selle koostisosade disainilahenduste vahelist seost, vaid nende disainilahenduste ja muude varasemate disainilahenduste vahelist seost. Selleks et saaks kontrollida, kas välimus vastab eristatavuse tingimusele, peab asjaomane osa või koostisosa olema toote või mitmeosalise toote nähtav osa, mis on selgesti piiritletud joonte, piirjoonte, värvide, kuju või erilise teksti poolest. See eeldab, et selle osa või koostisosa välimus kui selline oleks võimeline jätma teatava üldmulje ja see ei saaks täielikult terviktootesse sulanduda.

b) Mitmeosalise toote parandamine

- [20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Acacia ja D'Amato \(C-397/16 ja C-435/16, EU:C:2017:992\)](#)

Audile ja Porschele kuulusid mitu sulamist valmistatud originaalautovelgede ühenduse disainilahendust. Acacia tootis ja turustas velgede koopiaid, mis olid sageli esteetiliselt või funktsionaalselt originaalvelgedega identsed. Audi ja Porsche esitasid vastavalt Tribunale di Milanole (Milano kohus, Itaalia) ja Landgericht Stuttgartile (Stuttgardi esimese astme kohus, Saksamaa) hagid nõudega tuvastada, et asjaomaste velgede valmistamine ja turustamine Acacia poolt kujutab endast nende ühenduse disainilahenduste rikkumist. Itaalia ja Saksamaa kohtud,

³⁵ Määruse nr 6/2002 artikli 3 punktide a ja c, artikli 4 lõike 2 ja artikli 11 lõike 2 tähenduses.

³⁶ Määruse nr 6/2002 artiklite 4–6 tähenduses.

³⁷ Selles sättes on ette nähtud: „Disainilahendus loetakse [...] [liidus] avalikkusele kättesaadavaks tehnikuks, kui see on trükitud avaldatud, näitusele esitatud, seda on kasutatud kaubavahetuses või see on muul viisil avalikustatud sellisel viisil, et [liidus] tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad pidid mõistliku ootuse kohaselt sellest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama.“

³⁸ Määruse nr 6/2002 artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et disainilahendus loetakse eristatavaks, kui vastava ala asjatundjast kasutaja üldmulje sellest erineb kõikide nende disainilahenduste jäetud üldmuljest, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud.

kellele esitati nende kahe otsuse peale apellatsioonkaebus, peatasid menetluse, et esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused määruse nr 6/2002 artikli 110 lõikes 1 ette nähtud „parandamistingimuse“ tõlgendamise kohta.

Selle tingimuse kohaselt ei ole ühenduse disainilahendusena kaitstav mitmeosalise toote koostisosa moodustav disainilahendus, mida on kasutatud selle mitmeosalise toote parandamisel selle esialgse välimuse taastamiseks.

Kui Euroopa Kohtult küsiti, kas määruse nr 6/2002 artikli 110 lõige 1 seab selles ette nähtud kaitse välistamise tingimuseks, et selle mitmeosalise toote välimus, milles asjaomane osa sisaldub, tingib selle mitmeosalise toote kaitstud disainilahenduse, rõhutas Euroopa Kohus määruse nr 6/2002 artikli 110 lõike 1 eesmärki, milleks on vältida teatavate varuosade turu sulgemist, ning eelkõige seda, et tarbija, kes ostab pika kasutuseaga toote, mis võib olla hinnaline, on väliste varuosade ostmisel asjaomase mitmeosalise toote tootjaga lõpmatuseni seotud. Seda arvestades ning tuginedes grammatilisele ja teleoloogilisele tõlgendusele, tõdes Euroopa Kohus, et selle sätte ulatus ei piirdu üksnes mitmeosalise toote koostisosadega, „mille välimus tingib kaitstud disainilahenduse“, toonitades, et selline tõlgendus aitab kaasa „parandamistingimuse“ eesmärgi saavutamisele, milleks on piirata varuosade turu sulgemist.

Kui talle esitati lisaks küsimus, millised on „parandamistingimusega“ ette nähtud erandi kohaldamiseks nõutavad tingimused, märkis Euroopa Kohus kõigepealt, et erand võib olla kohaldatav üksnes koostisosadele, mis on ühenduse disainilahendusega kaitstud ning mis seega vastavad eeskätt määruse nr 6/2002 artiklis 4 lõikes 2 sätestatud kaitsetingimustele. Viimati nimetatud säte tagab kaitse tootele, mis moodustab mitmeosalise toote osa, kui esiteks jääb koostisosa pärast mitmeosalisse tootesse paigutamist selle tavakasutuse käigus nähtavaks ning teiseks vastavad need koostisosa nähtavad omadused iseenesest määruse artikli 4 lõikes 1 nõutud uudsuse ja eristatavuse tingimustele. Nii on see aga asjaomastele tootjatele kuuluvate ühenduse disainilahenduste puhul, milleks on veljed.

Seejärel sedastas Euroopa Kohus, et need veljed on „mitmeosalise toote koostisosad“ artikli 110 lõike 1 tähenduses, kuna velg on sõiduki koostisosa, mille puudumisel on mitmeosalise toote tavakasutus võimatu. Mis puudutab tingimust, et asjaomast koostisosa „kasutatakse selle mitmeosalise toote parandamisel“, siis märkis Euroopa Kohus, et „parandamistingimuse“ kohaldamisala ulatusest on välja jäetud koostisosa mis tahes kasutamine meeldivuse või pelgalt mugavuse pärast, nagu eelkõige koostisosa asendamine esteetilistel või mitmeosalise toote isikupärastamise eesmärgil, vaid selle kasutamine peab hoopis olema vajalik defektseks muutunud mitmeosalise toote parandamiseks. Lõpetuseks asus Euroopa Kohus seisukohale, et parandamine peab olema läbi viidud mitmeosalise toote esialgse välimuse taastamiseks. Sellega seoses rõhutas Euroopa Kohus, et selle sätte tähenduses peab mitmeosalise toote välimuse parandamisel kasutatav koostisosa olema nähtav. Nende kaalutluste alusel tegi Euroopa Kohus järelduse, et määruse nr 6/2002 artikli 110 lõige 1 on kohaldatav üksnes mitmeosalise toote nende koostisosade suhtes, mis on visuaalselt originaalosaga identsed, see ei ole aga nii varuosa puhul, mis ei vasta värvitooni ja mõõdu poolest originaalkoostisosale, või kui mitmeosalise toote välimust on pärast turuleviimist muudetud.

Viimaks, kui Euroopa Kohtult küsiti, kas määruse nr 6/2002 artikli 110 lõikes 1 ette nähtud erandi kohaldamine nõuab mitmeosalise toote koostisosa tootjalt või müüjalt, et ta tagaks, et nimetatud koostisosa on võimalik omandada üksnes parandamise eesmärgil, siis rõhutas Euroopa Kohus, et hoolsuskohustus lasub mitmeosalise toote koostisosa tootjal või müüjal, kes soovib, et tema suhtes kohaldataks selles sättes ette nähtud erandit. Selleks peavad nad eeskätt teavitama tarneahelas järgnevaid kasutajaid selge ja nähtava märkega tootel, selle pakendil, kataloogides või ka müügidokumentidel asjaolust, et asjaomane koostisosa sisaldab disainilahendust, mis ei kuulu neile, ja et vastav koostisosa on mõeldud kasutamiseks üksnes mitmeosalise toote parandamisel tema esialgse välimuse taastamiseks. Samuti peavad nad sobivate, eelkõige lepinguliste abinõude abil tagama, et tarneahelas järgnevad kasutajad ei kasuta asjaomaseid koostisosi eesmärgil, mis on vastuolus määruse nr 6/2002 artikli 110 lõikes 1 ette nähtud tingimustega, ning nad peavad lisaks jätma koostisosa müümata juhul, kui nad teavad või kui on mõistlik, et nad oleks kõiki asjaolusid arvestades pidanud teadma, et seda koostisosa ei kasutata kooskõlas ette nähtud tingimustega.

6. Tehnilisest otstarbest tingitud disainilahendused ja ühenduskohtade disainilahendused

- [8. märtsi 2018. aasta kohtuotsus DOCERAM \(C-395/16, EU:C:2018:172\)](#)

DOCERAM GmbH-le kuulusid mitu tsentreerimistihvtide jaoks registreeritud ühenduse disainilahendust. Kõnealune äriühing esitas hagi teatava rikkumise lõpetamise nõudes CeramTec GmbH vastu, kes samuti tootis ja turustas tsentreerimistihvtide samu variante kui need, mis oli kaitstud asjaomaste disainilahendustega. Nimetatud tööstusdisainilahendused tunnistati vastuhagi alusel kehtetuks põhjendusega, et asjaomaste toodete välimuse omadused on tingitud üksnes nende tehnilisest otstarbest.

Oberlandesgericht Düsseldorf (liidumaa kõrgeim üldkohus Düsseldorfis, Saksamaa) otsustas esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimuse ja küsis temalt, kas alternatiivsete disainilahenduste olemasolu on määrav selle hindamisel, kas toote välimuse omadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest.

Esimesena otsustas Euroopa Kohus, et määruse nr 6/2002 artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selle hindamiseks, kas toote välimuse omadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest, tuleb kindlaks teha, kas nimetatud otstarve on ainus neid omadusi määrav tegur, ning alternatiivsete disainilahenduste olemasolu ei ole selles osas määrav.

Nimelt tõdes Euroopa Kohus kõigepealt grammatilisest seisukohast, et määruse nr 6/2002 artikli 8 lõikega 1 ei ole kehtestatud ühtegi kriteeriumi, mille alusel hinnata, kas toote välimuse asjaomased omadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest, ning selle määruse ühestki sättest ei nähtu, et selliste alternatiivsete disainilahenduste olemasolu, mis võimaldavad täita sama tehnilist otstarvet kui asjaomane toode, on ainus kriteerium, mille alusel otsustada selle artikli kohaldamise üle.

Seejärel märkis Euroopa Kohus kontekstilisest seisukohast, et määruse nr 6/2002 artikli 8 lõige 1 kuulub selle määruse II jaotise 1. jakku „Kaitsekõlblikkus“ ja puudutab olukorda, kus ühenduse disainilahendus ei anna kaitset toote välistele omadustele, mis on tingitud üksnes selle

tehnilisest otstarbest. Lisaks ei tulene nimetatud määruse põhjenduse 10 kohaselt kaitse alt väljajätmisest sellisel juhul, et disainilahendusel peavad olema esteetilised omadused. Ta järeldas sellest, et selleks, et asjaomase toote välimust saaks asjaomase määruse alusel kaitsta, ei ole vaja, et selle välimus oleks esteetiline.

Ta tuletas siiski meelde, et välimus on disainilahenduse määrav element ja et niisugune järeldus toetab määruse nr 6/2002 artikli 8 lõike 1 tõlgendust, mille kohaselt välistab kõnealune säte asjaomase määrusega antava kaitse juhul, kui asjaomase toote teatava tehnilise otstarbe täitmise vajadus on ainus tegur, mis määras kindlaks selle toote teatava välise omaduse osas tehtud disaineri valiku, samas kui muud laadi kaalutlused, eelkõige need, mis on seotud selle toote visuaalse küljega, ei mänginud selle omaduse valikul mingit rolli.

Viimasena asus Euroopa Kohus seisukohale, et seda tõlgendust toetab ka määruse nr 6/2002 eesmärk. Nimelt nähtub määruse põhjendustest 5 ja 7, et asjaomase määruse eesmärk on luua kõikides liikmesriikides vahetult kohaldatav ühenduse disainilahendus, mis on kaitstud kõiki liikmesriike hõlmaval ühel territooriumil, ning soodustada uuenduslikkust ja uute toodete väljatöötamist ning investeerimist nende tootmisse, pakkudes tööstusdisainilahenduste tugevdatud kaitset. Mis puutub eelkõige määruse nr 6/2002 artikli 8 lõikesse 1, siis arvestades määruse põhjendust 10, on selle sätte eesmärk hoida ära seda, et tehnilisi uuendusi takistataks kaitse andmisega neile välistele omadustele, mis on tingitud üksnes toote tehnilisest otstarbest.

Teisena otsustas Euroopa Kohus, et tegemaks kindlaks, kas toote asjaomased välisomadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest, peab liikmesriigi kohus võtma arvesse iga juhtumi kõiki asjakohaseid objektiivseid asjaolusid ega pea selles osas lähtuma „objektiivse vaateleja“ tajust.

Ta täpsustas, et sellise hindamise läbiviimisel tuleb arvestada eelkõige asjaomast disainilahendust, objektiivseid asjaolusid, millest nähtuvad asjaomase toote välisomaduste valiku põhjused, andmeid toote kasutamise kohta või alternatiivsete disainilahenduste olemasolu, mis võimaldavad täita sama tehnilist otstarvet, kuivõrd neid asjaolusid, andmeid või alternatiivide olemasolu kinnitavad usaldusväärsed tõendid.

- [18. novembri 2020. aasta kohtuotsus Tinnus Enterprises vs. EUIPO – Mystic Products ja Koopman International \(Vedeliku jaotusseade\) \(T-574/19, EU:T:2020:543\)](#)³⁹

Tinnus Enterprises LLC-le kuulus 10. märtsil 2015 esitatud registreerimistaotluse alusel registreeritud ühenduse disainilahendus, mis on ette nähtud kasutamiseks tootes „vedelike jaotusseade“. Mystic Products Import & Export SL ja Koopman International BV esitasid vastavalt 7. juunil 2016 ja 19. aprillil 2017 vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse. Nad tuginesid eelkõige määruse nr 6/2002 artikli 8 lõikele 1, mille kohaselt ei anna ühenduse disainilahendus kaitset nendele toote välisomadustele, mis on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest.

³⁹ Selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebus jäeti menetlusse võtmata (5. mai 2021. aasta kohtumäärus [Tinnus Enterprises vs. EUIPO](#), C-29/21 P, ei avaldata, EU:C:2021:357).

EUIPO apellatsioonikoda tunnistas 12. juuni 2019. aasta kinnitava otsusega asjaomase disainilahenduse kehtetuks, leides, et see põhineb toote, nimelt vedelike jaotusseadme välisomadustel, mis on tingitud üksnes selle toote tehnilisest otstarbest.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ning tõlgendas esimest korda määruse nr 6/2002 artikli 8 lõiget 1, mille kohaselt ei anna ühenduse disainilahendus kaitset nendele toote välisomadustele, mis on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest, täiendades seeläbi analüüsi, mille Euroopa Kohus oli andnud 8. märtsi 2018. aasta kohtuotsuses DOCERAM⁴⁰.

Kõigepealt tuletas Üldkohus meelde, et vastavalt kohtuotsusele DOCERAM tuleb selle hindamiseks, kas toote välisomadused on tingitud üksnes selle toote tehnilisest otstarbest, veenduda selles, et see otstarve on ainus neid omadusi määrav tegur, kusjuures alternatiivsete disainilahenduste olemasolu ei ole selles osas määrav. Hindamine peab toimuma kolmes etapis, milleks on asjaomase toote tehnilise otstarbe kindlakstegemine, asjaomase toote välisomaduste analüüsimine ja selle analüüsimine, kas kõiki asjakohaseid objektiivseid asjaolusid arvestades on need omadused tingitud üksnes selle toote tehnilisest otstarbest. Üldkohus täpsustas, et kui kas või üks asjaomase toote välisomadustest ei ole tingitud üksnes selle toote tehnilisest otstarbest, jääb asjaomane disainilahendus kehtima ja tagab selle omaduse kaitse.

Lisaks märkis Üldkohus, et kui kõik asjaomase toote välisomadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest, siis ei ole disainilahendus kehtiv, välja arvatud juhul, kui nende omaduste konfiguratsioon on tingitud kaalutlustest, mis ei ole seotud üksnes vajadusega täita asjaomase toote tehnilist otstarvet, jättes eelkõige visuaalse tervikmulje, mis läheb pelgast tehnilisest otstarbest kaugemale.

Olles enne meelde tuletanud, et toote välisomadused tuleb kindlaks teha juhtumipõhiselt kas disainilahenduse lihtsa visuaalse analüüsi teel või seda põhjalikult analüüsides, nõustus Üldkohus EUIPO lähenemisviisiga ja võttis seisukoha, et asjaolu, et asjaomase toote välisomadused ja selle koostelemendid on samad, ei tähenda, et apellatsioonikoda tegi nende omaduste tuvastamisel vea.

Lisaks tuletas Üldkohus meelde, et kohtuotsuse DOCERAM kohaselt on sama tehnilist funktsiooni täita võimaldavate alternatiivsete disainilahenduste olemasolu asjakohane objektiivne asjaolu, mida tuleb arvesse võtta selle hindamisel, kas asjaomase toote välisomadused on tingitud üksnes selle tehnilisest funktsioonist. Sellega seoses asus Üldkohus seisukohale, et EUIPO võttis vaidlusaluse disainilahenduse analüüsimisel õigesti arvesse mitte ainult Tinnus Enterprisesile kuuluvate teiste disainilahenduste olemasolu, vaid ka muid asjakohaseid objektiivseid asjaolusid, sealhulgas eeskätt tema Euroopa patenditaotlust, järeldades, et kõik asjaomase toote välisomadused on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest.

Lõpetuseks otsustas Üldkohus, et EUIPO oli võtnud arvesse kõiki asjakohaseid objektiivseid asjaolusid, mida toetasid usaldusväärsed tõendid, tehes järelduse, et asjaomase toote välimus ei ole tingitud selle omaduste erilisest, esteetilisest kaalutlustest tulenevast konfiguratsioonist, vaid on tingitud üksnes selle toote tehnilisest otstarbest.

⁴⁰ Vt Euroopa Kohtu 8. märtsi 2018. aasta kohtuotsus [DOCERAM](#) (C-395/16, EU:C:2018:172), mida on käsitletud käesoleva temaatilise ülevaate rubriigis „I. 6. Tehnilisest otstarbest tingitud disainilahendused ja ühenduskohtade disainilahendused“, lk 27.

7. Vastuolu varasema disainilahendusega

- [18. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Grupo Promer Mon Graphic vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – PepsiCo \(Ümmarguse reklaameseme kujutis\) \(T-9/07, EU:T:2010:96\)⁴¹](#)

PepsiCo-le kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on reklaammänguasjad. Apellatsioonikoda, kes tühistas tühistamisosakonna otsuse Grupo Promeri esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse rahuldamise kohta, leidis, et vaidlusalune disainilahendus ei ole varasema disainilahendusega vastuolus.

Üldkohus rahuldab apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi ja tühistas selle otsuse, sedastades, et vastandatud disainilahenduste erinevused ei ole piisavad, et jätta vastava ala asjatundjast kasutajale erisugune üldmulje.

Üldkohus täpsustas, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõikes 1 esitatud ühenduse disainilahenduse kehtetuse aluste loetelu tuleb pidada ammendavaks ning see ei hõlma vaidlusaluse ühenduse disainilahenduse omaniku pahausksust. Üldkohus määratles seejärel määruse nr 6/2002 teatud põhimõisted. Mõiste „vastuolu“ kohta märkis Üldkohus, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d tuleb tõlgendada nii, et ühenduse disainilahendus on varasema disainilahendusega vastuolus siis, kui võttes arvesse disainilahenduse autori vabadusastet disainilahenduse väljatöötamise käigus, ei jäta see disainilahendus vastava ala asjatundjast kasutajale üldmuljet, mis erineb varasemast disainilahendusest jäävast üldmuljest. Lisaks sellele täpsustas Üldkohus mõistete „autori vabadusaste disainilahenduse väljatöötamise käigus“, „vastava ala asjatundjast kasutaja“ ja „üldmulje“ ulatust. Seoses mõistega „autori vabadusaste disainilahenduse väljatöötamise käigus“ otsustas Üldkohus, et selle määratlemisel tuleb lähtuda eelkõige sellest, milliseid piiranguid seavad toote või selle osa tehniline otstarve selle omadustele või milliseid piiranguid seavad selle toote suhtes kehtivad õiguslikud nõuded.

- [21. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Bibita Group vs. EUIPO – Benkomers \(loogipudel\) \(T-326/20, EU:T:2021:208\)](#)

Benkomers OOD esitas 13. märtsil 2017 EUIPO-le taotluse registreerida ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on joogipudel. Pärast seda, kui disainilahendus oli registreeritud, esitas hageja Bibita Group vastava disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse, milles ta tugines määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d alapunktile iii. Bibita Group väitis, et kuna määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d alapunkti iii raames tuleb kohaldada samu kriteeriume kui eristatavuse hindamisel selle määruse artikli 25 lõike 1 punkti b alusel koostoimes artikliga 6, siis puudub vaidlusalusel disainilahendusel eristatavus, võrreldes disainilahendusega, mille omanik ta on ja mis on kaitstud juba enne vaidlusaluse

⁴¹ Apellatsioonkaebus selle kohtuotsuse peale jäeti rahuldamata 20. oktoobri 2011. aasta kohtuotsusega [PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic](#) (C-281/10 P, EU:C:2011:679), mida käsitleti rubriigis „I. 3. c. Eristusvõime – Vastava ala asjatundjast kasutaja“.

disainilahenduse registreerimise taotluse esitamise kuupäeva. Tühistamisosakond lükkas kehtetuks tunnistamise taotluse⁴² tagasi ja EUIPO apellatsioonikoda jättis kaebuse rahuldamata.

Üldkohus jättis Bibita Groupi hagi apellatsioonikoja otsuse peale rahuldamata ja täpsustas mõistet „vastuolu“ määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d tähenduses.

Kõigepealt tuletas Üldkohus meelde, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti d tõlgendada nii, et ühenduse disainilahendus on varasema disainilahendusega vastuolus, kui autori vabadust ühenduse disainilahenduse väljatöötamisel arvesse võttes ei jäta see disainilahendus vastava ala asjatundjast kasutajale üldmuljet, mis erineb varasemast disainilahendusest jäävast üldmuljest.

Mis järgmiseks puutub argumenti, et varasemal disainilahendusel on eriti lai kaitse, siis täpsustas Üldkohus, et kuigi määruse nr 6/2002 põhjenduses 14 on viidatud asjaomastest disainilahendustest jääva üldmulje „selgele“ erinevusele, on selle määruse artikli 6 sõnastus selge ja ühemõtteline. Seega tuleb vastavalt seda sätet käsitlevale kohtupraktikale nimetatud määruse artikli 25 lõike 1 punkti d kohaldamisel ja asjaomaste disainilahenduste vahelise vastuolu olemasolu hindamisel lähtuda sellest, et disainilahendus võib olla ühenduse disainilahendusest tuleneva kaitse all, kui sellest jääb vastava ala asjatundjast kasutajale üldmulje, mis erineb varasemast disainilahendusest jäävast üldmuljest.

Veel toonitas Üldkohus, et isegi kui pidada tõendatuks asjaolu, et registreerimiskuupäeval oli disainilahenduse kuju asjaomases tööstusharus täiesti uudne, ei anna sellise kuju ainulaadsus varasemale disainilahendusele laiemat kaitset kui see, mis tuleneb määrusest nr 6/2002. Samuti ei mõjuta disainilahenduse väidetav esmakordsus või välimuse originaalsus kuidagi vaidlusaluse disainilahenduse eristatavuse hindamist.

Viimasena, pärast seda kui Üldkohus oli tuletanud meelde disainilahenduse eristatavuse hindamise kriteeriume, hindas ta vastava ala asjatundjast kasutajale kõnealustest disainilahendustest jäävat üldmuljet. Ta nentis, et selles osas tehtav hindamine hõlmab kõigi vaidlusaluste disainilahenduste eristavate elementide arvessevõtmist, välja arvatud need, mis ei ole piisavalt märgatavad, et seda üldmuljet mõjutada.

Ent asjaomastel disainilahendustel on märkimisväärsed erinevusi. Seetõttu otsustas Üldkohus, et apellatsioonikoda järeldas õigesti, et vaidlusalust disainilahendust ei saa pidada kõnealuse määruse artikli 25 lõike 1 punkti d alapunkti iii tähenduses varasema disainilahendusega vastuolus olevaks.

⁴² Vastavalt määruse nr 6/2002 (muudetud redaktsioonis) artikli 25 lõike 1 punkti d alapunktile iii võib ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistada, kui see on vastuolus varasema disainilahendusega, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud pärast registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või, kui nõutakse prioriteeti, pärast ühenduse disainilahenduse prioriteedikuupäeva ning mille kaitse algas enne nimetatud kuupäeva disainilahendusega, mis registreeriti 2. juulil 1999 Genfis vastuvõetud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel, mis on nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusega 2006/954/EÜ (ELT 2006, L 386, lk 28) heaks kiidetud ja mis omab mõju ühenduses, või nimetatud õiguse taotlusega.

8. Eristava tähise kasutamine hilisemas disainilahenduses

- [12. mai 2010. aasta kohtuotsus Beifa Group vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Schwan-Stabilo Schwanhäußer \(Kirjutusvahendi disainilahendus\) \(T-148/08, EU:T:2010:190\)](#)

Beifa Group Co. Ltd-le kuulus määruse nr 6/2002 alusel Siseturu Ühtlustamise Ametis (nüüd EUIPO) registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on kirjutusvahendid. Tühistamisosakond tunnistas varasema ruumilise kaubamärgi omaniku Schwan-Stabilo Schwanhäußer GmbH & Co. KG esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse alusel vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks. Sisuliselt leidis tühistamisosakond, et vaidlusaluses disainilahenduses oli kasutatud varasemat kaubamärki, mistõttu nimetatud disainilahendus oli selle kaubamärgi sarnane. Kuna vaidlusaluse disainilahenduse hõlmatud tooted ja varasema kaubamärgiga hõlmatud kaubad olid identsed, siis esines tühistamisosakonna seisukoha põhjal segiajamise tõenäosus avalikkuse silmis, kellele need tooted ja kaubad olid suunatud.

Üldkohus rahuldab hagi apellatsioonikoja otsuse peale, millega jäeti tühistamisosakonna otsus muutmata, tühistas apellatsioonikoja otsuse ja täpsustas määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e tõlgendamist, mis näeb ette, et ühenduse disainilahenduse võib kehtetuks tunnistada üksnes juhul, kui hilisemas disainilahenduses on kasutatud eristavat tähist ning seda tähist reguleerivate ühenduse õigusaktide või liikmesriigi õigusaktide alusel on tähise omanikul õigus selline kasutamine keelata. Üldkohus asus seisukohale, et see artikkel hõlmab ka juhtumit, mil tähised on sarnased, mitte ainult seda, kui need on identsed, mistõttu apellatsioonikoda ei rikkunud õigusnormi, kui ta tõlgendas seda sätet nii, et eristava tähise omanik võib ühenduse hilisema disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotlemisel tugineda asjaomasele sättele, kui selles disainilahenduses on kasutatud talle kuuluva tähisega sarnast tähist.

Üldkohus analüüsis lisaks küsimust, kuidas tuleb esitada nõue tõendada tegelikku kasutamist kehtetuks tunnistamise taotluse objektiks oleva ühenduse disainilahenduse omaniku poolt, kui määruses nr 6/2002 puuduvad sellekohased erisätted. Üldkohus märkis, et nimetatud nõue tuleb EUIPO-le esitada sõnaselgelt ja tähtaja jooksul. Seevastu ei saa ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks esitatud varasema tähise tegeliku kasutamise tõendamise nõuet esitada esimest korda apellatsioonikojas.

- [24. septembri 2019. aasta kohtuotsus Piaggio & C. vs. EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Mopeedid\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)⁴³](#)

Zhejiang Zhongneng Industry Group Co. Ltd-le kuulus EUIPOs määruse nr 6/2002 alusel registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on mopeedid ja mootorrattad. EUIPO apellatsioonikoda tühistas tühistamisosakonna otsuse, millega rahuldati Piaggio & C. SpA esitatud kehtetuks tunnistamise taotlus, ning leidis, et vaidlusalusel disainilahendusel ei puudu uudsus ega eristatavus.

⁴³ Vt ka rubriik „l. 9. Autoriõigusega kaitstud teose loata kasutamine“.

Üldkohus jättis apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata ja asus seisukohale, et apellatsioonikoda ei teinud hindamisviga, kui ta leidis, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e kohaldamisega seoses ei esine asjaomase avalikkuse poolt segiajamine tõenäosust, mis hõlmab seostamise tõenäosust.

Kõnealuses kohtuotsuses selgitas Üldkohus ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuse aluse ulatust ja mõisteid, mis tulenevad varasema eristava tähise kasutamisest disainilahenduses viisil, millega rikutakse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti e.

Sellega seoses leidis Üldkohus, et esiteks Piaggio & C. viidatud varasemast kaubamärgist jääva visuaalse üldmulje tõttu, mis koosneb samuti varasema disainilahendusega kaitstud motorolleril kolmemõõtmelisest kujust, mis erineb vaidlusalused disainilahendusest jäävast üldmuljest, ning teiseks tulenevalt sellest, et esteetiline aspekt on tema valiku tegemisel oluline, välistab keskmine tarbija, kes on väga tähelepanelik, varasema kaubamärgi kasutamise vaidlusaluses disainilahenduses, hoolimata asjaomaste kaupade ja toodete identsusest.

Üldkohus märkis eelkõige, et keskmine tarbija, kes ei ole põhjalike tehniliste teadmistega ekspert, ei suuda varasema kaubamärgiga kaitstud motorolleril ruumilist kujutist vaadeldes automaatselt ära tunda sadula taga ja all oleva voolundi X-tähe kuju ning sadulaaluse ja esigondli vahelise ala ümberpööratud Ω -tähe kuju ega pane otsekohe tähele esigondli noolekuju, isegi kui ta on väga tähelepanelik. Mootorikatte puhul märkab ta pigem erinevust varasema kaubamärgi mootorikatte koonusekuju ja vaidlusaluse disainilahenduse mootorikatte poolkaarena näiva kuju vahel. Üldisemalt tajub keskmine tarbija, kes on väga tähelepanelik, varasema kaubamärgiga kaitstud motorolleril ruumilisele kujule omast stiili, jooni ja välimust nii, et need erinevad vaidlusaluse disainilahenduse omadest visuaalselt.

9. Autoriõigusega kaitstud teose loata kasutamine

- [23. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Viejo Valle vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Établissements Coquet \(Soonmustriga tass ja alustass ning soonmustriga supitaldrik\) \(T-566/11 ja T-567/11, EU:T:2013:549\)](#)

Viejo Valle, SA-le kuulusid ühenduse disainilahendused, mille kujutistel on soonmustriga tass ja alustass ning soonmustriga supitaldrik. Menetlusse astuja Établissements Coquet esitas määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti f alusel nende disainilahenduste kehtetuks tunnistamise taotlused. Ta tugines kahele lauanõule, mille suhtes ta nõudis Prantsuse õiguse kohast autoriõiguse kaitset. Siseturu Ühtlustamise Amet (nüüd EUIPO) tunnistas vaidlusalused disainilahendused kehtetuks.

Üldkohus jättis rahuldamata apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi ja tuletas meelde, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõikes 3 ja määruse nr 2245/2002 artikli 28 lõike 1 punkti b alapunktis iii on nõutud, et liikmesriigi õiguse alusel kaitstud autoriõigusele tuginev ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotleja peab olema selle autoriõiguse omanik ning et ta esitab EUIPO-le selle asjaolu kohta tõendid.

Seda, kas kehtetuks tunnistamise taotleja on selle sätte tähenduses autoriõiguse omanik, ja selle õiguse Siseturu Ühtlustamise Ametis tõendamise üle ei saa otsustada, lähtumata liikmesriigi,

konkreetsel juhul Prantsuse õigusest, millele on tuginetud kehtetuks tunnistamise taotluses. Sellises olukorras tuleb kohaldada just nimelt asjaomast liikmesriigi õigust, et tuvastada kehtetuks tunnistamise taotluse aluseks oleva teose omandiõiguse saamise ja tõendamise kord.

- [24. septembri 2019. aasta kohtuotsus Piaggio & C. vs. EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Mopedid\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)](#)⁴⁴

Selles kohtuotsuses, mille faktiline ja õiguslik raamistik esitati eespool,⁴⁵ otsustas Üldkohus, et apellatsioonikoda ei teinud hindamisviga, kui ta tema käsutuses olevate tõendite põhjal leidis, et Itaalia ja Prantsuse autoriõigusega kaitstud motorrolleri disainilahendusele vastavat motorrolleri mudelit ei ole vaidlusaluses disainilahenduses määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkti f kohaldamise tähenduses ilma loata kasutatud.

Selles osas märkis Üldkohus, et vaidlusaluses disainilahenduses ei ole kasutatud Itaalia autoriõiguses sätestatud teose kunstilist ja loomingulist põhiolemust, mis seisneb varasemale disainilahendusele vastava motorrolleri kuju omadustes. Nimelt on vaidlusaluses disainilahenduses sadula taga ja all oleva voolundi ning sadulaaluse ja esigondli vahelisel alal pigem nurgelised jooned. Selle teravatipuline esigondel on kuni poritiivani pigem „lipsukujuline“ kui noolekujuline. Mootorikatte osas märkis ta, et vaidlusaluse disainilahenduse kuju ei ole nii koonusekujuline kui varasemas disainilahenduses kasutatud tilga kuju.

Lisaks leidis Üldkohus, et varasema disainilahenduse erisugust välimust ja kuju, mida kirjeldatakse kui „ümarate vormidega, naiselik ja vintage“, ei ole võimalik hoomata vaidlusaluses disainilahenduses, millele on omased sirged ja nurgelised jooned, mistõttu on varasemale disainilahendusele vastavast teosest ja vaidlusalusest disainilahendusest jääv mulje erisugune.

⁴⁴ Vt ka rubriik „I. 8. Eristava tähise kasutamine varasemas disainilahenduses“.

⁴⁵ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt punkt „I. 8. Eristava tähise kasutamine hilisemas disainilahenduses“, lk 32.

II. Ühenduse disainilahendusest tulenevad õigused

1. Disainilahendusest tulenevate õiguste omanik

- [2. juuli 2009. aasta kohtuotsus FEIA \(C-32/08, EU:C:2009:418\)](#)

Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (edaspidi „FEIA“) oli välja töötanud projekti D'ARTES, mille raames said käsitöökajad luua teatava erialaspetsialisti teostatud disainiprojekti põhjal mitmesuguseid esemeid, et viia need seejärel turule. AC&G SA oli projekti tellijana vastutav disainerite valimise ja nendega lepingute sõlmimise eest. Ta sõlmis Cul de Sac Espacivaio Creativo SL-iga (edaspidi „Cul de Sac“) suulise lepingu, mille suhtes ei kohaldata Hispaania tööseadustikku ning mille kohaselt oli viimasele antud ülesanne välja töötada disainilahendus, et selle põhjal saaks luua uue tootekollektsiooni.

Cul de Sac disainis seinakellade (käokellad) seeria, mis valmistati ja mida esitleti projekti D'ARTES raames. Cul de Sac ja Acierta Product & Position SA tootsid ja töid seejärel turule teatavad käokellad. FEIA esitas nende vastu hagi Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitariale (Alicante kaubanduskohus nr 1 ja ühenduse kaubamärkide kohus nr 1, Hispaania), väites, et asjaomaste käokelladega seotud registreerimata ühenduse disainilahenduste omandiõigus kuulub talle.

Euroopa Kohus, kellele esitati eelotsuse küsimused tellimuse alusel välja töötatud ühenduse disainilahenduse omanikuks oleku kohta, otsustas, et tellimuse alusel välja töötatud ühenduse disainilahenduse suhtes ei kohaldata määruse nr 6/2002 artikli 14 lõiget 3, mille kohaselt kuulub õigus ühenduse disainilahendusele tööandjale, kui töötaja on selle disainilahenduse välja töötanud tööandja määratud kohustusi või antud juhtnööre täites, kui lepingus või riigisiseste õigusaktidega ei ole ette nähtud teisiti.

Nimelt oli ühenduse seadusandja eesmärk kehtestada määruse artikli 14 lõikega 3 erand teatavat tüüpi lepinguliste suhete jaoks – nagu tööõiguslik suhe –, mis aga omakorda välistab nimetatud erandi kohaldatavuse teiste lepinguliste suhete puhul, nagu tellimuse alusel ühenduse disainilahenduse väljatöötamine.

Juhul kui esiteks on tegemist ühenduse registreerimata disainilahendusega, mis on välja töötatud tellimuse alusel, ja teiseks ei samasta riigisisene õigus selliseid disainilahendusi nendega, mis on välja töötatud tööõigusliku suhte raames, tuleb määruse nr 6/2002 artikli 14 lõiget 1 tõlgendada nii, et õigus ühenduse disainilahendusele kuulub autorile, välja arvatud juhul, kui see on lepingu alusel üle antud tema õigusjärglasele.

Võimalus anda õigus disainilahendusele lepingu alusel üle selle autorilt tema õigusjärglasele määruse artikli 14 lõike 1 tähenduses on kooskõlas nii nimetatud artikli sõnastusega kui ka nimetatud määruse eesmärkidega. Ühenduse disainilahenduse kaitse kohandamine – nähes ette võimaluse anda disainilahendusest tulenev õigus üle lepingu alusel – kõikidele ühenduse tööstusharude huvidele aitab kaasa peamisele eesmärgile teostada tõhusalt ühenduse disainilahendusest tulenevaid õigusi kogu ühenduse territooriumil. Pealegi ei soodusta tööstusdisainilahenduste tugevdatud kaitse üksnes üksikute autorite panust ühenduse

üldtootlikkusse nimetatud valdkonnas, vaid ergutab ka uuenduslikkust ja uute toodete väljatootamist ning investeerimist nende tootmisse.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on siiski kontrollida sellise lepingu sisu ja vajaduse korral kindlaks teha, kas õigus registreerimata disainilahendusele on autorilt tema õigusjärglasele tegelikult üle läinud, kohaldades nimetatud kontrolli raames lepinguid käsitlevaid õigusakte, et teha kindlaks, kellele õigus ühenduse registreerimata disainilahendusele määruse artikli 14 lõike 1 kohaselt kuulub.

2. Disainilahendusest tuleneva õiguse mõju

- [16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus Celaya Emparanza y Galdos International \(C-488/10, EU:C:2012:88\)](#)

Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA-le kuulus 26. oktoobril 2005 EUIPO-le esitatud registreerimistaotluse alusel registreeritud ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on tee tähistamiseks kasutatav teetulp. Proyectos Integrales de Balizamiento SL turustas 2007. aastal teatavat teetulpa. Ta registreeris 2008. aastal EUIPOs ühenduse disainilahenduse, mis koosneb niisuguse teetulpa kujust. Kuna Celaya Emparanza y Galdos Internacional leidis, et nimetatud tulbast ei jää erisugust üldmuljet, võrreldes temale kuuluvast disainilahendusest jääva üldmuljega, esitas ta Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitariale (Alicante kaubanduskohus nr 1 ja ühenduse kaubamärkide kohus nr 1, Hispaania) disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi. Proyectos Integrales de Balizamiento väitis, et seni, kuni tema disainilahenduse registreeringut ei ole tühistatud, on tal kasutusõigus, mistõttu selle õiguse kasutamist ei saa pidada rikkumiseks.

Euroopa Kohus, kellele esitati eelotsusetaotlus, otsustas, et määruse nr 6/2002 artikli 19 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse registreeritud disainilahendusest tuleneva ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb õigus takistada kolmandatel isikutel seda disainilahendust kasutada mis tahes kolmandale isikule, kes kasutab disainilahendust, millest ei jää vastava ala asjatundjast kasutajale erisugust üldmuljet, sealhulgas kolmandale isikule, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus, olenemata sellest, milline on kolmanda isiku tahtlus ja tegevus.

Määruse sätete tõlgendamisel tuleb silmas pidada prioriteetsuse põhimõtet, mille kohaselt on varasem ühenduse registreeritud disainilahendus hilisemate ühenduse registreeritud disainilahenduste suhtes prioriteetne. Määruse artikli 4 lõikest 1 tuleneb nimelt, et disainilahendust kaitstakse ühenduse disainilahendusena juhul, kui see on uudne ja eristatav. Kui aga kaks ühenduse registreeritud disainilahendust teineteisele vastanduvad, eeldatakse, et esimesena registreeritu vastas ühenduse kaitse saamiseks vajalikele tingimustele enne teisena registreeritud disainilahendust. Nii saab hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik talle määrusega antava kaitse üksnes juhul, kui ta kehtetuks tunnistamise hagi – või olenevalt olukorrast vastuhagi – esitades tõendab, et varasema ühenduse registreeritud disainilahenduse puhul on üks tingimustest täitmata.

Ühenduse disainilahenduste registreerimise menetluse kohaselt, mida reguleerivad määruse nr 6/2002 artiklid 45–48, kontrollib EUIPO, kas taotlus vastab taotluse esitamise vorminõuetele,

mis on selles määruses ette nähtud. Kui taotlus järgib neid tingimusi ning selle objekt vastab määruse artikli 3 punktis a esitatud disainilahenduse määratlusele ega ole vastuolus avaliku huvi või üldtunnustatud moraali põhimõtetega, kannab EUIPO taotletud disainilahenduse ühenduse registreeritud disainilahendusena ühenduse disainilahenduste registrisse. Järelikult on tegemist peamiselt vormilise kiirkontrolliga, mis – nagu on märgitud määruse põhjenduses 18 – ei nõua sisulist analüüsi, mille raames tehakse enne registreerimist kindlaks, kas disainilahendus vastab kaitse saamise tingimustele, ning milles pealegi erinevalt määruses nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta sätestatud registreerimismenetlusest ei ole ette nähtud staadiumi, mis võimaldaks varasema registreeritud disainilahenduse omanikul registreerimisele vastulause esitada. Neil asjaoludel saab määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses mõiste „kolmas isik“ üksnes selline tõlgendus, mille kohaselt see mõiste hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus, tagada määrusega taotletavat eesmärki kaitsta tõhusalt ühenduse registreeritud disainilahendusi ning disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagide soovitatavat toimet.

- [22. juuni 2016. aasta kohtuotsus Thomas Philipps \(C-419/15, EU:C:2016:468\)](#)

Grüne Welle Vertriebs GmbH-le kuulus Saksamaal pesupallide ühenduse disainilahenduse ainulitsents. See litsents ei olnud kantud ühenduse disainilahenduste registrisse. Thomas Philipps GmbH levitas reklaamtooteid, sealhulgas teatavat pesupalli. Kuna Grüne Welle Vertriebs leidis, et selle tootega rikutakse pesupallide ühenduse registreeritud disainilahendust ja et disainilahenduse omanik oli andnud talle õiguse teostada enda nimel kõiki sellega seotud õigusi, nõudis ta Thomas Philippsilt, et viimane hoiduks seda turustamast, ja esitas talle tekitatud kahju hüvitamise nõude.

Oberlandesgericht Düsseldorf (liidumaa kõrgeim üldkohus Düsseldorfis, Saksamaa), kellele esitati hagi, küsis esiteks, kas Grüne Welle Vertriebsi esitatud hagi oli vastuvõetav, kui teda ei olnud litsentsisaajana registrisse kantud, ning teiseks, kas Grüne Welle Vertriebs saab nõuda talle tekkinud kahju hüvitamist.

Euroopa Kohus, kellele esitati eelotsusetaotlus, otsustas esiteks, et määruse nr 6/2002 artikli 33 lõike 2 esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et litsentsisaaja võib litsentsi objektiks oleva ühenduse registreeritud disainilahenduse rikkumisest tuleneva hagi esitada ka siis, kui litsents ei ole ühenduse disainilahenduste registrisse kantud. Teiseks tuleb määruse nr 6/2002 artikli 32 lõiget 3 tõlgendada nii, et litsentsisaaja võib disainilahenduse rikkumise menetluses, mis on algatatud tema hagi alusel, esitada nõude tema enda kahju hüvitamiseks.

Esimesena tõdes Euroopa Kohus kõigepealt, et määruse nr 6/2002 artikli 33 lõigete 2 ja 3 eesmärk on reguleerida määruse artiklites 28, 29 ja 32 osutatud õigustoimingute mõju kolmandate isikute suhtes, kellel on või võivad olla ühenduse registreeritud disainilahendusega seotud õigused.

Seejärel märkis ta, et kõik määruse nr 6/2002 III jaotises „Ühenduse disainilahendus kui omandiõiguse objekt“ sisalduvad artiklid, sealhulgas selle määruse artikkel 33, sisaldavad eeskirju, mis käsitlevad ühenduse disainilahendusi kui omandiõiguse objekte. See kehtib samuti määruse artiklite 28, 29 ja 32 puhul, mis on seotud õigustoimingutega, mille kõigi eesmärk või tagajärg on disainilahendusega seotud õiguse tekkimine või üleandmine.

Lõpetuseks märkis Euroopa Kohus, et määruse nr 6/2002 artikli 32 lõike 3 esimesest lausest tulenevalt sõltub litsentsisaaja õigus algatada menetlus ühenduse disainilahenduse rikkumise suhtes – ilma et see piiraks litsentsilepingu sätete kohaldamist – üksnes selle disainilahenduse omaniku nõusolekust.

Samuti tõdes ta, et määruse nr 6/2002 artikli 32 lõike 5 kohaselt tehakse litsentsi kohta registrisse kanne ühe poole taotlusel. Selles artiklis puudub aga sarnaselt määruse artikliga 29 säte, mis oleks analoogne määruse artikli 28 punktiga b, mille kohaselt „kuni registrikannet ei ole tehtud, ei saa õigusjärglane ühenduse disainilahenduse registreerimisest tulenevaid õigusi teostada“.

Pealegi kaotaks määruse nr 6/2002 artikli 28 punkt b oma soovitava toime, kui määruse artikli 33 lõiget 2 tuleks tõlgendada nii, et see välistab võimaluse tugineda kõigi kolmandate isikute vastu kõigile selle määruse artiklites 28, 29 ja 32 ette nähtud õigustoimingutele, mille kohta registrikanne puudub.

Lisaks on selle eesmärk, et määruse artiklites 28, 29 ja 32 nimetatud, kuid registrisse kandmata õigustoimingutel puudub kolmandate isikute suhtes mõju, kaitsta isikut, kellel on või võib olla ühenduse disainilahendusele kui omandiõiguse objektile õigusi. Järelikult ei ole selle määruse artikli 33 lõike 2 esimene lause kohaldatav sellises olukorras, millega on tegemist põhikohtuasjas, kui litsentsisaaja väidab, et kolmas isik rikub temale üleantud ühenduse registreeritud disainilahendusest tulenevaid õigusi.

Teisena märkis Euroopa Kohus, et määruse nr 6/2002 artikli 32 lõigetega 3 ja 4 on kehtestatud õiguskaitsevahendite süsteem, mis on ühenduse disainilahenduse litsentsisaajal selle ühenduse disainilahenduse rikkumise vastu. Need sätted lubavad litsentsisaajal oma õigusi kaitsta kas hagi kaudu, ühinedes disainilahenduse omaniku nõusolekul õiguse rikkumise menetlusega, või ainulitsentsi puhul ka ilma niisuguse nõusolekuta, juhul kui omanik, kellelt on seda taotletud, ei ole mõistliku aja jooksul ise õigusrikkumise suhtes menetlust algatanud, või siis ühinedes õigusrikkumise asjus omaniku poolt esitatud hagiga. Lihtlitsentsi omanikule, kellel ei ole disainilahenduse omaniku nõusolekut üksinda tegutsemiseks, on avatud üksnes viimati mainitud võimalus.

Kui litsentsisaaja võib nõuda endale tekitatud kahju hüvitamist, astudes ühenduse disainilahenduse omaniku algatatud menetlusse, ei ole mis tahes eeskirjaga vastuolus see, et ta võib seda teha ka ise disainilahenduse omaniku nõusolekul disainilahenduse rikkumise hagi esitades või kui ta on ainulitsentsi omanik, siis ka ilma selle nõusolekuta, juhul kui omanik, kellelt on seda taotletud, ise õigusrikkumise suhtes menetlust ei algata.

Litsentsiomanikule avatud õiguskaitsevahendite süsteem ei oleks järjekindel, kui litsentsisaaja saaks kaitsta enda huve üksnes ühenduse disainilahenduse omaniku algatatud kohtuasjaga ühinedes, kuigi ta võib nende ühiste huvide kaitseks omaniku nõusolekul üksinda hagi esitada või ainulitsentsi puhul teha seda isegi ilma niisuguse nõusolekuta.

III. Menetlus ja kohtuvaidlused

1. Registreerimistaotlus ja -menetlus – Läbivaatamisel aluseks võetav kuupäev

- [16. veebruari 2017. aasta kohtuotsus Antrax It vs. EUIPO – Vasco Group \(Radioaatorite termosifoon-soojusvahetid\) \(T-828/14 ja T-829/14, EU:T:2017:87\)](#)

Antrax It Srl-ile kuulusid kaks EUIPOs määruse nr 6/2002 alusel registreeritud ühenduse disainilahendust, mille kujutistel on termosifoonid. Apellatsioonikoda tühistas tühistamisosakonna otsuse, millega rahuldati äriühingu, kelle õigusjärglane on Vasco Group NV, kehtetuks tunnistamise taotlused asjakohaste põhjenduste puudumise tõttu, ning tunnistas vaidlusalused disainilahendused eristatavuse puudumise tõttu kehtetuks.

Üldkohus, kellele esitati hagi apellatsioonikoja esimese otsuse peale, tühistas nimetatud otsuse põhjendusel, et kunstiliste lahenduste ammendumist ei ole põhjendatud.⁴⁶ Seejärel saadeti asjad tagasi apellatsioonikotta, kes tunnistas uuesti vaidlusalused disainilahendused kehtetuks.

Üldkohus, kes jättis talle apellatsioonikoja uute otsuste peale esitatud hagid rahuldamata, täpsustas kuupäeva, mille seisuga tuleb disainilahenduse eristatavust hinnata ja tuvastada võimalik kunstiliste lahenduste ammendumine määruse nr 6/2002 artikli 6 lõike 1 tähenduses. Hageja väitis, et apellatsioonikoja eksimine puudutas aega, mille seisuga tuleb kunstiliste lahenduste ammendumist hinnata, ning apellatsioonikoda lähtus vaidlustatud otsuste kuulutamise kuupäevast, kuigi ammendumist tuli hinnata vaidlusaluste disainilahenduste registreerimistaotluse esitamise aja seisuga.

Sellega seoses märkis ta, et vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 6 lõikele 1 tuleb vaidlusaluse disainilahenduse eristatavust hinnata ja võimalikku kunstiliste lahenduste ammendumist tõendada vaidlusaluse disainilahenduse registreerimistaotluse esitamise kuupäeva seisuga. Seetõttu otsustas Üldkohus, et apellatsioonikoda rikkus kunstiliste lahenduste võimaliku ammendumise hindamisel aluseks võetava kuupäeva osas õigusnormi. Ta tõdes siiski, et niisugune rikkumine ei olnud selline, et see tooks kaasa vaidlustatud otsuste tühistamise.

2. Kehtetuks tunnistamise taotlus ja menetlus

a) Kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavus

- [17. mai 2018. aasta kohtuotsus Basil vs. EUIPO – Artex \(jalgrattakorvid\) \(T-760/16, EU:T:2018:277\)](#)

Basil BV-le kuulus ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on jalgrattakorvid. ARTEX SpA esitas EUIPO-le selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendusel, et see ei ole eristatav. Basil väitis, et kehtetuks tunnistamise taotlus on vastuvõetamatu, kuna EUIPO oli ühes

⁴⁶ 13. novembri 2012. aasta kohtuotsus [Antrax It vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – THC \(Kütteradiaatorid\)](#) (T-83/11 ja T-84/11, EU:T:2012:592), mida on käsitatud käesoleva temaatilise ülevaate rubriigis „I. 3. d. Eristatavus – Autori vabadusaste“, lk 13.

varasemas otsuses vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse juba tagasi lükanud.

EUIPO tunnistas kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavaks ja vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks.

Üldkohus, kes jättis talle apellatsioonikoja otsuse peale esitatud hagi rahuldamata, tuletas meelde, et sellise disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse vastuvõetavuse küsimuses, millega seoses on EUIPO vastava taotluse juba varasema otsusega tagasi lükanud, on määruse nr 6/2002 artikli 52 lõikes 3 sätestatud, et EUIPO-le esitatud kehtetuks tunnistamise taotlust ei võeta vastu, kui ühenduse disainilahenduste kohus on samas küsimuses, sama hagi alusega ja samade poolte vahelises vaidluses juba otsuse teinud ning see kohtuotsus on jõustunud. Seetõttu otsustas Üldkohus, et need sätted, mis laienevad üksnes ühenduse disainilahenduste kohtute otsustele, ei ole EUIPO otsustele kohaldatavad.

Esiteks nähtub määruse nr 6/2002 artiklist 80, et ühenduse disainilahenduste kohus on liikmesriigi kohus. Seega ei ole määruse nr 6/2002 artikli 52 lõige 3 kohaldatav, kui otsuse on juba teinud EUIPO, vaid on kohaldatav üksnes siis, kui otsuse on teinud liikmesriigi kohus.

Teiseks ei reguleeri määruse nr 6/2002 artikli 86 lõike 5 sätted, milles on ette nähtud, et ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist nõudvat vastuhagi ei võeta vastu, kui EUIPO on samas küsimuses, sama alusega ja samu pooli hõlmava taotluse kohta juba teinud jõustunud otsuse, mitte EUIPO, sealhulgas apellatsioonikodade menetlusi, vaid ühenduse disainilahenduste kohtute menetlust.

Kolmandaks on välistatud võimalus, et määruse nr 6/2002 artikli 52 lõiget 3 saab analoogia alusel kohaldada juhtudele, mil EUIPO on kehtetuks tunnistamise taotluse kohta otsuse juba teinud. Nimelt ei ole tõendatud, et selles sättes esineb lünk, mis on kokkusobimatu üldise õiguspõhimõttega ja mida saab täita õigusnormi kohaldamisega analoogia alusel.

b) Kehtetuks tunnistamise taotluse objekt

- [27. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Group Nivelles vs. EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Duši äravoolurenn\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)⁴⁷](#)

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,⁴⁸ oli Üldkohtul võimalus selgitada kehtetuks tunnistamise taotluse objekti kindlaksmääramise tingimusi.

Pärast seda, kui EUIPO apellatsioonikoda oli tuvastanud, et varasemat disainilahendust, mida olid kontrollinud varem otsuse teinud talitused, ei olnud kehtetuks tunnistamise taotluses esitatud, võttis ta varasema disainilahendusena arvesse üksnes selles taotluses nimetatud disainilahendusi. Apellatsioonikoda lükkas nimetatud taotluse tagasi põhjendusel, et vaidlusalune disainilahendus on eristatav ja seega *a fortiori* uudne.

Sellega seoses tuletas Üldkohus meelde, et varasem disainilahendus tuleb identifitseerida alates kehtetuks tunnistamise taotluse esitamisest, kuna sellega määratakse kindlaks vaidluse ese.

⁴⁷ Apellatsioonkaebus selle kohtuotsuse peale jäeti 16. detsembri 2022. aasta kohtumäärusega [Group Nivelles vs. EUIPO](#) (C-419/22 P, ei avaldata) läbi vaatamata.

⁴⁸ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. e. Eristatavus – Üldmulje“, lk 16.

Seega saab EUIPO-le antud kaalutusõigust võtta arvesse faktilisi asjaolusid ja tõendeid, mille pooled on esitanud hilinevalt, kohaldada üksnes faktide ja tõendite suhtes, mitte aga varasematele disainilahendustele tehtud viite ja nende disainilahenduste reproduktsioonide suhtes. Nimelt, kuigi täiendavate tõendite arvessevõtmine võib laiendada kehtetuks tunnistamise taotluse faktilist raamistikku, lisades muid tõendeid juba viidatud varasemate disainilahenduste kohta, ei saa see siiski laiendada selle taotluse õiguslikku raamistikku, kuna taotluse ulatus määrati lõplikult kindlaks selle esitamise kuupäeva seisuga, määrates kindlaks viidatud varasema disainilahenduse. Järelikult tuli analüüsida üksnes kehtetuks tunnistamise taotluses kindlaks määratud varasemaid disainilahendusi.

c) Kehtetuks tunnistamise taotluse läbivaatamise ulatus

- [10. juuni 2020. aasta kohtuotsus L. Oliva Torras vs. EUIPO – Mecánica del Frío \(Sõidukite sidurid\) \(T-100/19, EU:T:2020:255\)](#)

Asjaomases kohtuotsuses täpsustas Üldkohus selle kontrolli ulatust, mille EUIPO viib läbi ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse raames, mis põhineb määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktil b, ning võttis seisukoha EUIPO-l sellega seonduva põhjendamiskohustuse ulatuse kohta.

Üldkohus tühistas EUIPO apellatsioonikoja otsuse, mis käsitles L. Oliva Torrase ja Mecánica del Frío vahelist kehtetuks tunnistamise menetlust seoses ühenduse registreeritud disainilahendusega, mille kujutisel on mootorsõidukile jahutus- või kliimaseadme paigaldamise muhvsidur.

Esimesena tõdes Üldkohus, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punkt b annab EUIPO talitustele kehtetuks tunnistamise taotluse läbivaatamisel pädevuse kontrollida, kas on täidetud selle määruse artiklites 4–9 sätestatud ühenduse disainilahenduse kaitse põhitingimused. Ta märkis sellega seoses, et need tingimused on kumulatiivsed, mistõttu neist ühe täitmata jätmine võib iseenesest kaasa tuua asjaomase disainilahenduse kehtetuse. Pealegi eeldavad need sätted eri õiguslike kriteeriumide kohaldamist. Seetõttu otsustas ta, et nimetatud määruse artikli 25 lõike 1 punkti b sõnastust tuleb selle konteksti ja eesmärgi arvestades tõlgendada nii, et see ei nõua tingimata kõigi sama määruse artiklites 4–9 sätestatud tingimuste täitmise kontrollimist, vaid võib tähendada – olenevalt poolte esitatud faktidest, tõenditest ja argumentidest – üksnes ühele tingimusele või osadele tingimustele vastavuse kontrollimist.

Teisena märkis Üldkohus, et apellatsioonikoda peab kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendamiseks esitatud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid arvestades kindlaks tegema, millised on need määruse nr 6/2002 artiklites 4–9 sätestatud tingimused, mille järgimata jätmisele kõnealuses asjas tugineda, ning ta peab selle kontrollimisel vajaduse korral arvesse võtma üldtuntud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mida pooled ei tõstatanud, kuid mis on asjaomaste sätete kohaldamiseks vajalikud. Seega järeldas Üldkohus, et apellatsioonikoda eksis, kui ta leidis, et kuna hageja esitatud kehtetuks tunnistamise taotlus põhines määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 1 punktil b, siis soovis hageja tugineda sellele, et vaidlusalune disainilahendus ei vasta kõigile selle määruse artiklites 5, 6, 8 ja 9 ette nähtud nõuetele.

Kolmandana nõustus Üldkohus hageja väitega, milles heideti apellatsioonikojale ette, et viimane ei võtnud seisukohta küsimuses, kas vaidlusalune disainilahendus puudutab mitmeosalise toote koostisosa, mis pärast sellesse tootesse paigutamist jääb määruse nr 6/2002 artikli 4 lõigete 2 ja 3 tähenduses toote tavakasutuse käigus nähtavaks, kuigi seda küsimust oli käsitletud 16. mai 2018. aasta teates⁴⁹ ja poolte hilisemates seisukohtades.

Sellega seoses märkis Üldkohus kõigepealt, et apellatsioonikoja järeldused nimetatud artikli kohaldamise kohta ei tulene ilmselgelt vaidlustatud otsuse põhjendustest ei poolte ega liidu kohtu jaoks. Eelkõige täpsustas ta, et põhjendused, millele EUIPO tugines esimest korda liidu kohtus ja mille kohaselt hageja ei olnud taotlenud määruse nr 6/2002 artikli 4 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, ei saa heastada vaidlustatud otsuse põhjenduse puudumist.

Seejärel märkis ta esiteks, et küsimus, kas määruse nr 6/2002 artikli 4 lõiked 2 ja 3 olid konkreetsel juhul kohaldatavad, võib põhimõtteliselt olla vaidlustatud otsuse ülesehituses keske tähtsusega, arvestades selle võimalikku mõju niisuguse otsuse põhjendustele ja resolutsioonile. Teiseks tõdes Üldkohus, et 16. mai 2018. aasta teate sõnastusest nähtub, et apellatsioonikoda leidis selles menetlusstaadiumis, et poolte väited ja nende väidete toetuseks esitatud tõendid tõendavad, et määruse nr 6/2002 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

Sellega seoses järeldas Üldkohus, et kuigi 16. mai 2018. aasta teadet ei saa pidada apellatsioonikoja jaoks siduvaks, pidi ta siiski nõuetekohaselt põhjendama, miks ta leidis, et ta peab selle teate järeldustest kõrvale kalduma, kuna see teade ja poolte järgnevad seisukohad kuulusid konteksti, milles ta võttis vaidlustatud otsuse vastu. Üldkohus tõdes eelkõige, et tema ülesanne ei ole asuda apellatsioonikoja asemele hageja esitatud argumentide, faktiliste asjaolude ja tõendite hindamisel, mille viimane pidi läbi viima, et teha kindlaks, kas tema menetluses olevas asjas oli tegemist määruse nr 6/2002 artikli 4 lõigete 2 ja 3 kohaldamisega. Kõike eeltoodut arvestades tühistas Üldkohus vaidlustatud otsuse. Küll aga lükkas ta tagasi hageja nõude muuta vaidlustatud otsust kohtuasjast Edwin tuleneva praktika alusel.

d) Tõendid, mis on esitatud hilinenult

- [10. novembri 2021. aasta kohtuotsus Sanford vs. EUIPO – Avery Zweckform \(Sildid\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)](#)⁵⁰

Kõnealuses otsuses, mille faktilist ja õiguslikku tausta on kirjeldatud eespool,⁵¹ kohaldas Üldkohus ühenduse disainilahenduste valdkonnas põhimõtteid, mis puudutavad hilinenult esitatud tõendite vastuvõetavust.

Sellega seoses märkis ta, et EUIPO-l on hilinenult esitatud tõendite vastuvõetavuse osas ulatuslik kaalutusõigus, kuna ta võib jätta arvesse võtmata tõendid, mille pooled on esitanud hilinenult.⁵² Üldkohus tuletas meelde, et kui EUIPO peab tegema otsuse kehtetuks tunnistamise menetluses, võib hilinenult esitatud tõendite arvessevõtmine olla põhjendatud, kui need on asjakohased otsuse jaoks, mille ta teeb talle esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse kohta, kui asjaolud seda

⁴⁹ Apellatsioonikoja saadetud teade pooltele, milles märgiti, et vaidlusalune disainilahendus tuleb tunnistada kehtetuks, sest määruse nr 6/2002 artiklis 4 ette nähtud tingimused ei ole täidetud.

⁵⁰ Vt ka rubriik „I. 3. a. Eristatavus – Hindamiskriteeriumid“.

⁵¹ Vaidluse faktilise ja õigusliku tausta kohta vt rubriik „I. 3. e. Eristatavus – Üldmulje“, lk 16.

⁵² Vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 63 lõikele 2.

ei välista ja kui need tõendid on esitatud määratud tähtaja jooksul esitatud tõendite täiendamiseks.

Kõnealusel juhul otsustas Üldkohus, et apellatsioonikoda kasutas oma kaalutusõigust nõuetekohaselt. Nimelt sooviti apellatsioonikojas esimest korda esitatud tõenditega tõendada, et varasem disainilahendus on avalikustatud. Lisaks sedastas ta, et need tõendid lisandusid juba kehtetuks tunnistamise osakonnas esitatud tõenditele, mida oli peetud avalikustamise tõendamiseks ebapiisavaks. Seetõttu olid need tõendid vaidluse lahendamisel asjakohased ja nendega võis õiguspäraselt täiendada juba esitatud tõendeid.

Peale selle märkis ta, et kõnealuste tõendite vastuvõtmisega ei rikutud hageja õigust olla ära kuulatud, kuna tal oli võimalik esitada apellatsioonikojale selle kohta märkusi.

e) Säilitamine muudetud kujul

- [25. oktoobri 2021. aasta kohtumäärus 4B Company vs. EUIPO – Deenz \(Ripats \(ehe\)\) \(T-329/20, EU:T:2021:732\)](#)

A-le kuulus ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on südamekujuline ripats, millele on graveeritud sõna „pianegonda“. 4B Company Srl esitas EUIPO-le selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendusel, et sellel on kasutatud varasemat eristavat tähist. Taotlus põhines sellel, et kasutatud on temale kuuluvat Euroopa Liidu sõnamärki PIANEGONDA, mis on registreeritud kauba „ehted“ jaoks.

Kehtetuks tunnistamise menetluse raames palus A säilitada asjaomase disainilahenduse määruse nr 6/2002 artikli 25 lõike 6 alusel muudetud kujul ilma sõnamärgile PIANEGONDA vastava sõna graveeringuta. 4B Company vaidles disainilahenduse säilitamisele muudetud kujul vastu põhjendusel, et tema arvates ei võimalda kaubamärgi kõrvaldamine säilitada disainilahenduse identiteeti. Vahepeal anti disainilahendus üle Deenz Holding Ltd-le.

EUIPO tühistamisosakond jättis vaidlusaluse disainilahenduse muudetud kujul säilitamise taotluse rahuldamata ja tunnistas selle disainilahenduse tervikuna kehtetuks. EUIPO apellatsioonikoda tunnistas vaidlusaluse disainilahenduse Deenz Holdingu kaebuse alusel kehtetuks osas, milles selles oli kasutatud sõnamärki PIANEGONDA, ja rahaldas taotluse säilitada asjaomane disainilahendus muudetud kujul.

Üldkohus jättis 4B Company esitatud hagi läbi vaatamata, kuna viimasel puudub põhjendatud huvi seoses asjaomase disainilahenduse registreeringu säilitamise nõudega, mis on esitatud pärast selle disainilahenduse tühistamist.

Esimesena märkis Üldkohus kõigepealt, et ühenduse disainilahenduste registreerimise süsteem lähtub põhimõttest, et kõik vorminõuetele vastavad taotlused kantakse ühenduse disainilahenduste registrisse. Alles ühenduse registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse alusel võib selle tähise omaniku taotlusel kehtetuks tunnistada, eelkõige juhul, kui on kasutatud varasemat eristavat tähist, nagu kõnealusel juhul kehtetuks tunnistamise taotleja valduses olev Euroopa Liidu sõnamärk.

Seejärel täheldas Üldkohus, et määruse nr 6/2002 artikli 25 lõikes 6 on nähtud ette võimalus säilitada ühenduse disainilahenduse registreering, kõrvaldades puudusi sisaldava osa. Selle

võimalusega alternatiivina disainilahenduse kui terviku kehtetusele tagatakse sanktsiooni proportsionaalsus. Vaidlusaluse tähise säilitamine, niivõrd kuivõrd säilitamise tingimuseks on osaline registreeringust loobumine, kaitseb nii disainilahenduse omaniku kui ka selle tähise omaniku huve, mille kasutamine on viinud asjaomase tühistamiseni.

Lõpuks tõdes Üldkohus, et tühistamisosakond tegi otsuse kahe taotluse kohta, nimelt esiteks kehtetuks tunnistamise taotleja esitatud kehtetuks tunnistamise taotluse kohta, mis kõnealusel juhul rahuldati, ja teiseks vaidlusaluse disainilahenduse omaniku taotluse kohta säilitada see muudetud kujul, mis jäeti rahuldamata.

Ta asus seisukohale, et otsuse seda teist osa ei saa pidada otsuseks, millega rahuldatakse esimene taotlus.

Seega, kuna apellatsioonikoda rahaldas kehtetuks tunnistamise taotleja nõuded, ei saa tema poolt Üldkohtule esitatud hagi talle mingit kasu tuua.

Teisena otsustas Üldkohus, et kehtetuks tunnistamise taotleja ei saa nõuda apellatsioonikoja otsuse tühistamist osas, milles rahuldati vaidlusaluse disainilahenduse muudetud kujul säilitamise taotlus. Sellise võimaluse lubamine tähendaks nimelt seda, et tal lubataks sekkuda menetluse sellesse ossa, mis puudutab vaidlusaluse disainilahenduse omaniku taotlust. Väites, et on rikutud määruse nr 6/2002 artikli 25 lõiget 6, kuigi kehtetuks tunnistamise taotlus põhines sama määruse artikli 25 lõike 1 punktil e, soovis kehtetuks tunnistamise taotleja muuta kehtetuks tunnistamise taotluse objekti ning selle toetuseks esitatud põhjendusi.

Kolmandana ei saa asjaolus, et kehtetuks tunnistamise taotleja taotles disainilahenduse tühistamist tervikuna, avalduda tekkinud ja jätkuv huvi apellatsioonikoja otsuse tühistamise vastu. Seetõttu otsustas Üldkohus, et 4B Companyl puudub vaidlustatud otsuse tühistamise vastu huvi.

3. Liidu kohtusse esitatav hagi – Kohtuliku kontrolli ulatus

- [18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Neuman ja Galdeano del Sel vs. Baena Grupo \(C-101/11 P ja C-102/11 P, EU:C:2012:641\)](#)

Baena Grupole kuulus ühenduse disainilahendus, mille kujutisel on istuv figuur. Härrad Neuman ja Galdeano del Sel esitasid EUIPO-le selle disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse. EUIPO tühistas vaidlusaluse disainilahenduse põhjusel, et see ei ole eristatav. Üldkohus, kellele esitati tühistamishagi, sedastas, et vaidlusalusest disainilahendusest jääb vastava ala asjatundjast kasutajale varasemast kaubamärgist jäävast üldmuljest erisugune üldmulje, ning tühistas EUIPO otsuse.

Euroopa Kohus, kellele esitati apellatsioonkaebus, milles EUIPO väitis, et Üldkohus ületas oma kontrolli piire, jättis selle apellatsioonkaebuse ja teiste poolte apellatsioonkaebused rahuldamata ning tegi otsuse Üldkohtu teostatava kohtuliku kontrolli ulatuse kohta.

Ta otsustas, et EUIPO otsuse peale esitatud tühistamishagi raames võib Üldkohus teostada täielikku kontrolli EUIPO apellatsioonikodade otsuste õiguspärasuse üle, tehes vajaduse korral kindlaks, kas apellatsioonikojad on vaidluse asjaoludele andnud täpse õigusliku kvalifikatsiooni või kas kõnealustele apellatsioonikodadele esitatud faktiliste asjaolude hindamisel ei ole tehtud

vigu. Nimelt ei saa Üldkohus EUIPO apellatsioonikoja otsuse õiguspärasuse kontrollimisel olla seotud eksliku hinnanguga, mille kõnealune apellatsioonikoda on faktidele andnud, kuna see hinnang on osa järeldustest, mille õiguspärasust Üldkohtus vaidlustatakse.

Üldkohus võib tõepoolest jätta EUIPO-le teatava hindamisruumi, eelkõige kui tegemist on väga tehnilise hindamisega, ja piirduda apellatsioonikoja disainilahendusi puudutavate otsuste omapoolse kontrolli ulatuse osas ilmsete hindamisvigadega.

ANALÜÜSITUD EUROOPA KOHTU JA ÜLDKOHTU LAHENDITE LOETELU

[LOETLETUD KRONOLOOGILISES JÄRJEKORRAS]

Euroopa Kohus:

2. juuli 2009. aasta kohtuotsus FEIA (C-32/08, EU:C:2009:418).....	lk 35
20. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus PepsiCo vs. Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679).....	lk 11
16. veebruari 2012. aasta kohtuotsus Celaya Emparanza y Galdos International (C-488/10, EU:C:2012:88).....	lk 36
18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Neuman ja Galdeano del Sel vs. Baena Grupo (C-101/11 P ja C-102/11 P, EU:C:2012:641).....	lk 44
19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013)	lk 7
22. juuni 2016. aasta kohtuotsus Thomas Philipps (C-419/15, EU:C:2016:468).....	lk 37
21. septembri 2017. aasta kohtuotsus Easy Sanitary Solutions ja EUIPO vs. Group Nivelles (C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720).....	lk 4, 6 ja 18
20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Acacia ja D'Amato (C-397/16 ja C-435/16, EU:C:2017:992).....	lk 25
8. märtsi 2018. aasta kohtuotsus DOCERAM (C-395/16, EU:C:2018:172)	lk 27
5. juuli 2018. aasta kohtuotsus Mast-Jägermeister vs. EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534).....	lk 3
28. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Ferrari (C-123/20, EU:C:2021:889).....	lk 24

Üldkohus:

18. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Grupo Promer Mon Graphic vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – PepsiCo (Ümmarguse reklaameseme kujutis) (T-9/07, EU:T:2010:96).....	lk 30
12. mai 2010. aasta kohtuotsus Beifa Group vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Schwan-Stabilo Schwanhäußer (Kirjutusvahendi disainilahendus) (T-148/08, EU:T:2010:190).....	lk 32
22. juuni 2010. aasta kohtuotsus Shenzhen Taiden vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Bosch Security Systems (Sideseadmed) (T-153/08, EU:T:2010:248)	lk 9 ja 12
14. juuni 2011. aasta kohtuotsus Sphere Time vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Punch (Kaelapaela külge kinnitatud kell) (T-68/10, EU:T:2011:269).....	lk 12, 16 ja 23

13. novembri 2012. aasta kohtuotsus Antrax It vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – THC (Kütteradiaatorid) (T-83/11 ja T-84/11, EU:T:2012:592).....	lk 13
6. juuni 2013. aasta kohtuotsus Kastenholz vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Qwatchme (Käekella numbrilaud) (T-68/11, EU:T:2013:298)	lk 6
23. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Viejo Valle vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Établissements Coquet (Soonmustriga tass ja alustass ning soonmustiga supitaldrik) (T-566/11 ja T-567/11, EU:T:2013:549)	lk 33
21. novembri 2013. aasta kohtuotsus El Hogar Perfecto del Siglo XXI vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Wenf International Advisers (Korgitser) (T-337/12, EU:T:2013:601).....	lk 8
9. septembri 2014. aasta kohtuotsus Biscuits Poult vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Banketbakkerij Merba (Küpsis) (T-494/12, EU:T:2014:757)	lk 23
3. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Cezar vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Poli-Eco (Peiteliist) (T-39/13, EU:T:2014:852)	lk 24
21. mai 2015. aasta kohtuotsus Senz Technologies vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Impliva (Vihmavarjud) (T-22/13 ja T-23/13, EU:T:2015:310).....	lk 19
10. septembri 2015. aasta kohtuotsus H&M Hennes & Mauritz vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Yves Saint Laurent (Käekott) (T-525/13, EU:T:2015:617)	lk 14
16. veebruari 2017. aasta kohtuotsus Antrax It vs. EUIPO – Vasco Group (Radiaatorite termosifoon-soojusvahetid) (T-828/14 ja T-829/14, EU:T:2017:87).....	lk 39
13. juuni 2017. aasta kohtuotsus Ball Beverage Packaging Europe vs. EUIPO – Crown Hellas Can (Joogipurgid) (T-9/15, EU:T:2017:386)	lk 5
27. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Gramberg vs. EUIPO – Mahdavi Sabet (Mobiiltelefoni kest) (T-166/15, EU:T:2018:100)	lk 20
17. mai 2018. aasta kohtuotsus Basil vs. EUIPO – Artex (Jalgrattakorvid) (T-760/16, EU:T:2018:277)	lk 39
6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Rietze vs. EUIPO – Volkswagen (Sõiduk VW Caddy) (T-192/18, EU:T:2019:379).....	lk 21
6. juuni 2019. aasta kohtuotsus Porsche vs. EUIPO – Autec (Mootorsõidukid) (T-209/18, EU:T:2019:377)	lk 15
13. juuni 2019. aasta kohtuotsus Visi/one vs. EUIPO – Easyfix (Sõidukitele mõeldud sildihoidja) (T-74/18, EU:T:2019:417)	lk 12 ja 18
24. septembri 2019. aasta kohtuotsus Piaggio & C. vs. EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group (Mopeedid) (T-219/18, EU:T:2019:681)	lk 32 ja 34
10. juuni 2020. aasta kohtuotsus L. Oliva Torras vs. EUIPO – Mecánica del Frío (Sõidukite sidurid) (T-100/19, EU:T:2020:255)	lk 41

18. novembri 2020. aasta kohtuotsus Tinnus Enterprises vs. EUIPO – Mystic Products ja Koopman International (Vedeliku jaotusseade) (T-574/19, EU:T:2020:543)	lk 28
21. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Bibita Group vs. EUIPO – Benkomers (Joogipudel) (T-326/20, EU:T:2021:208)	lk 30
16. juuni 2021. aasta kohtuotsus Davide Groppi vs. EUIPO – Viabizzuno (Laua lamp) (T-187/20, EU:T:2021:363)	lk 8 ja 10
20. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus JMS Sports vs. EUIPO – Inter-Vion (Spiraalne juukse kumm) (T-823/19, EU:T:2021:718)	lk 21
25. oktoobri 2021. aasta kohtumäärus 4B Company vs. EUIPO – Deenz (Ripats (ehe)) (T-329/20, EU:T:2021:732)	lk 43
10. novembri 2021. aasta kohtuotsus Eternit vs. EUIPO – Eternit Österreich (Ehituspaneel) (T-193/20, EU:T:2021:782)	lk 10
10. novembri 2021. aasta kohtuotsus Sanford vs. EUIPO – Avery Zweckform (Sildid) (T-443/20, EU:T:2021:767)	lk 16 ja 42
27. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Group Nivelles vs. EUIPO – Easy Sanitary Solutions (Duši äravoolurenn) (T-327/20, EU:T:2022:263)	lk 17 ja 40